

4. AUDIOVISUAALVALDKOND: RINGHÄÄLING

- **Teleringhääling**
- **Raadioringhääling**

Ettevõtete arv:	89	ettevõtet	(2011. a)
Töötajate arv:	1442	inimest	(2011. a)
Müügitulu:	117,3	mln eurot	(2011. a)

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
LÜHIKOKKUVÕTE	4
4.1. PAKKUMINE	6
4.1.1. Ettevõtete ja töötajate arv	6
4.1.2. Turu maht	14
4.1.3. Väliskaubandus	20
4.1.4. Ringhäälinguajaamade ärimudelid	22
4.1.5. Juhtivad ettevõtted valdkonnas	23
4.2. NÕUDLUS	26
4.2.1. Vaatajate arv, tarbimissagedus, programmide vaadatavus	26
4.2.2. Avaliku sektori huvid	29
4.3. ORGANISATSIOON JA POLIITIKA	30
4.3.1. Finantseerimine ja riiklikud toetusmeetmed	30
4.3.2. Organiseeritus	31
4.3.3. Seosed teiste tegevusvaldkondade ja loomemajanduse sektoritega	31
4.4. HARIDUS	34
4.5. TUGEVUSED, NÕRKUSED, ARENGUVÕIMALUSED JA OHUD	35
4.6. ARENGUPROGNOOS 3–5 AASTAKS	36
4.7. EKSPERDID JA ÜMARLAUD	37
Lisa 4.1. Teleringhäälingu valdkonna juriidiliste isikute nimistu	38
Lisa 4.2. Raadioringhäälingu valdkonna juriidiliste isikute nimistu	39
Lisa 4.3. Telesaateid tootvad ettevõtted, kes EMTAK 2008 alusel kuuluvad filmi-video valdkonda	40

SISSEJUHATUS

Mõiste ringhääling võeti Eestis kasutusele 1923. aastal ja see tähistas algselt avalikke saateid edastavaid raadiojaamu. Hiljem koondus ringhäälingu mõiste alla ka teine meediavorm – televisioon. Tänapäevase kiire arenguga infotehnoloogilisel ajastul on televisiooni- ja raadioorganisatsioonide väljundid veelgi avardunud ning info edastamise võimalused suurenenud. Ringhäälingutevõtted on aina enam muutumas multimeediaorganisatsiooniks ning raadio, televisiooni ja interneti omavaheline koostöö ajakirjandusliku ning muu sisu loomisel ja loodu riskasutus ning vastastikune ristturundus on nüüdseks muutunud tavaliseks. Lähtuvalt tehnoloogilistest arengutest ja Euroopa Liidu audiovisuaalmeedia direktiivi nõuetest, on muudetud ringhäälingu õiguslikku külge reguleerivat Ringhäälinguseadust, mis nüüd kannab Meediateenuste seaduse nime¹. Meediateenuste seadus reguleerib eraringhäälingu meediateenuste osutamise korda, tegevuspõhimõtteid ja tegevuslubade väljaandmist. Eesti Rahvusringhäälingu eesmärke, ülesandeid, rahastamist ja tegevuse korraldamist sätestab Eesti Rahvusringhäälingu seadus². Ringhäälingumeedia kuulub elanike peamiste teabeallikate hulka ning omab seetõttu olulist tähtsust kodanike väärtuste ja arvamuste kujundamisel. Nii avalik-õiguslikul kui ka eraõiguslikul ringhäälingul on etendada oluline roll kõiges, mis puudutab Euroopa audiovisuaaltoodangut, kultuurilist mitmekesisust ja eripära, informatsiooni ning sotsiaalset ühtekuuluvust.

Käesoleva uuringu eesmärgiks on kirjeldada Eesti ringhäälingut kui loomemajanduse audiovisuaalvaldkonna ühte alavaldkonda. Vaatluse all on nii avalik-õigusliku ringhäälingu kui ka eraringhäälingu sisulist ja majanduslikku tegevust iseloomustavad näitajad nagu statistika edastatud programmide ja nõudluse kohta, pakutavate lisateenuste kirjeldused, müügitulu ning kasuminäitajad, töötajate arv, organisatsioonide üldised ärimudelid ja finantseerimise põhimõtted.

Majanduslikest aspektidest käsitletakse ringhäälinguvaldkonda antud töös laiemalt kui lihtsalt televisiooni- ja raadiojaamad – peale programmide tootjate on siia kaasatud valdkonnaga piirnevad organisatsioonid, mis tegelevad ringhäälinguprogrammide koostamise ja levitamisega. Käesolevast uuringust on välja jäetud sõltumatud teleprogrammide tootjad, kelle põhitegevus on seotud filmitootmisega³.

Lisaks eeltoodule antakse uuringus veel statistiline ülevaade audiovisuaalse hariduse olukorrast viimastel aastatel, tuuakse välja praeguse ringhäälingu tugevused ja nõrkused ning kirjeldatakse võimalikke arenguprognose koos ohtude ja arenguvõimalustega.

¹ Meediateenuste seadus jõustus 16.01.2011

² Rahvusringhäälingu seadus jõustus 1.06.2007

³ EMTAK 2008 järgi põhitegevusena filmide tootmisega tegelevaid ettevõtete näitajaid käsitletakse loomemajanduse uuringu filmi ja video osas.

LÜHIKOKKUVÕTE

Teleringhääling

Televisiooniteenuse osutamislubade alusel tegutses seisuga 31.12.2011 Eestis 8 üleriigilise ja 1 regionaalse leviga televisiooniorganisatsiooni (meediateenuste osutajat), mis edastasid 12 televisiooniprogrammi. Eelnevale lisaks edastas avalik-õiguslik Eesti Rahvusringhääling (ERR) kahte televisiooniprogrammi. Vastavalt Eesti Rahvusringhäälingu seadusele ei vaja ERR oma programmi edastamiseks televisiooniteenuse osutamise tegevusluba. Lisaks eeltoodud kümnele teleorganisatsioonile tegutses Eesti teleringhäälingus 2011. aastal veel 39 eraõiguslikku ettevõtet (sh 3 tulu mitte taotlevat ettevõtet /MTÜ-d).

Televisiooniprogrammide maapealne edastamine toimus AS Levira digitaalsaatjate võrgu kaudu. Kokku töötas üle Eesti 34 telesaateid.

ERR-s töötas 2011. aasta lõpu seisuga 670 töötajat, neist otseselt raadiovaldkonnas 150 ja televõlvaldkonnas 292, ülejäänud kuulusid administratsiooni, tugiteenuste jms töötajate hulka. Eratele-ringhäälingu valdkonnas töötas 2011. aastal Äriregistri andmete järgi 562 töötajat, sh ringhäälingu jaamades 176 töötajat.

Riigieelarvest finantseeritava ERR kogutulud (tele- ja raadiovaldkonna peale kokku) olid 2011. aastal 28,3 mln eurot, müügitulu teeniti 2,1 mln eurot ja aastatulem oli 1,4 mln eurot. Erateleorganisatsioonide kogumüügitulu oli 2011. aastal 81,2 mln eurot, kuid kahjumiks kujunes -0,3 mln eurot.

Sisulise tegevuse alusel võiks teleringhäälingu valdkonda liigitada veel täiendavalt 41 telesaateid tootvat ettevõtet. Nende ettevõtete müügitulu oli kokku 9,5 mln eurot, kasum 0,8 mln eurot ning neis töötas 167 inimest. Kuna kõnealuseid ettevõtteid käsitletakse EMTAK 2008 klassifikaatori kohaselt filmitootmisettevõtetena, siis dubleerimise vältimiseks on nende majandustulemused arvesse võetud filmi-video peatükis.

Raadioringhääling

Raadioteenuse osutamise tegevuslubade alusel tegutses seisuga 31.12.2011 Eestis 5 üleriigilise ja 11 regionaalse leviga raadioorganisatsiooni, mis edastasid 29 raadioprogrammi. Sellele lisaks edastas avalik-õiguslik ERR viit raadioprogrammi (Vikerraadio, Raadio 2, Raadio 4, Klassikaraadio ja Raadio Tallinn⁴). Lisaks eelmainitud 17 raadioorganisatsioonile tegutses Eesti raadioringhäälingus 2011. aastal veel 24 eraõiguslikku ettevõtet (sh 7 tulu mittetaotlevat ettevõtet /MTÜ-d).

ERR edastas oma saateid nii enda saatjatevõrgu (19 saatjat) kui ka AS Levira (37 saatjat) ja AS Elion Ettevõtte (2 saatjat) kaudu. Eraraadioorganisatsioonid levitasid oma raadioprogramme 110 raadiosaatja kaudu.

⁴ Raadio Tallinn levib vaid Tallinnas ja selle lähiümbruses

Eraraadioringhäälingu valdkonnas töötas 2011. aastal Äriregistri andmetel kokku 210 töötajat, neist ringhäälingujaamades 154 töötajat.

Eraraadioringhäälingu kogumüügitulu oli 2011. aastal 7,26 mln eurot ja kogukasum 0,32 mln eurot.

Kogu ringhäälingu valdkonna tuludest moodustavad müügitulud EKI hinnangul ligikaudu 77%, riiklik finantseerimine 21% ning kohalike omavalitsuste finantseerimine 2%.

4.1. PAKKUMINE

4.1.1. Ettevõtete ja töötajate arv

Käesolevas töös on vaatluse all ringhäälinguorganisatsioonid, millesse kuuluvad kaks erinevat rühma: meediateenuste osutajad ning muud ringhäälinguettevõtted. Meediateenuste seaduse alusel mõistetakse meediateenuse osutaja all juriidilist või füüsilist isikut, kes osutab televisiooni-, tellitava audiovisuaalmeedia või raadioteenust ning kellel on toimetusvastutus meediateenuse sisu valikul ja kes määrab selle esitamise järjestuse ning edastamise viisi⁵. Muud ringhäälinguettevõtted, mis võivad tegeleda ringhäälinguprogrammide tootmise või edastamisega kas eetri-, satelliidi- või kaabelvõrgu kaudu, jäävad Meediateenuste seaduse haldusalast välja. Et tagada võrdlusvõimalus varasemate andmetega, põhineb käesoleva uuringu metoodika varem läbiviidud uuringute metoodikal. Selle järgi on aluseks võetud Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (EMTAK 2008), mille põhjal kuuluvad ringhäälingu valdkonda:

- televisiooniprogrammide tootmisega ja nende eetri kaudu edastamisega tegelevad ettevõtted (EMTAK kood 60201);
- televisiooniprogrammide tootmisega ja nende satelliidi või kaabelvõrgu kaudu edastamisega tegelevad ettevõtted (EMTAK kood 60202).
- raadiosaadete ja programmide koostamisega ning nende eetri, kaablite (interneti) või satelliitide kaudu edastamisega tegelevad ettevõtted (EMTAK kood 60101);

Kuna praktikas ei kontrollita EMTAK koodi vastavust ettevõtte tegeliku profiiliga, on tegevusvaldkonna määramine ainult koodi põhisel ebatäpne. Nii eksisteerib hulgaliselt ettevõtteid, mis on küll registreeritud eelnimetatud koodide alla, kuid tegelikult mitte mingisuguseid ringhäälinguga seotud tegevusi ei oma. On ka vastupidiseid näiteid – mitmed ringhäälinguettevõtted kasutavad ringhäälinguvaldkonna koodide asemel kas osaliselt või täielikult teisi valdkondi kirjeldavaid koode (nt 61109 Muu traatsideteenuse osutamine, 61901 Muu telekommunikatsioon, 70211 Suhtekorraldus ja teabevahetus). Seega ei anna rangelt tegevusalade klassifikaatori järgi eristamine objektiivset pilti kõigist tegutsevatest ringhäälingu-organisatsioonidest. Selleks, et anda tegelikkusele vastav hinnang ringhäälinguvaldkonnas tegutsevatest organisatsioonidest ja nende majandusnäitajatest, on iga ettevõtte taustauuringu põhjal valimisse arvatud ainult need ettevõtted, mis ka realselt tegelevad ringhäälingu valdkonnas⁶.

Eeltoodud põhimõtetel puhastatud andmete alusel tegutses Eesti audiovisuaalvaldkonna ringhäälingu alavalkonnas peale avalik-õigusliku ERR-i 2011. aastal 88 eraringhäälingu-ettevõtet, neist 9 televisiooni- ja 16 raadioorganisatsiooni (meediateenuse osutajat) ning 63 muud ringhäälinguettevõtet⁷. Eraringhäälinguettevõtete arvu muutumine võrreldes eelmise uuringuga on toodud tabelis 4.1.

⁵ Meediateenuste seadus § 5.

⁶ Siia on arvatud tele- ja raadioringhäälinguajaamad, ringhäälinguajaamade omanikettevõtted, ringhäälingu programmide vahendajad ja edastajad. Teleringhäälingusse ei ole arvestatud põhitegevusena filmitootmisega tegelevad ettevõtted.

⁷ Eraringhäälinguettevõtete hulka on arvatud 15 tulu mittetaotlevat ettevõtet (MTÜ, SA)

Tabel 4.1. Eraringhäälingu ettevõtete arv 2007. ja 2011. aastal

	2007	2011	Muutus 2011/2007 +/- %
KOKKU ETTEVÕTETE ARV	80	88	10,0
teleringhäälingu organisatsioonid (meediateenuse osutajad)	11	9	-18,2
muud teleringhäälingu ettevõtted	35	39	11,4
raadioringhäälingu organisatsioonid (meediateenuse osutajad)	18	16	-11,1
muud raadioringhäälingu ettevõtted	16	24	50,0

Allikas: Äriregister, EKI arvutused

Televisiooniorganisatsioonid

Eesti telemaastikul tegutsevad avalik-õiguslik teleprogrammide tootja ja eraõiguslikul alusel põhinevad programmitootjad ning -levitajad.

Eesti Rahvusringhääling moodustati Eesti Raadio ja Eesti Televisiooni ühendamisel 2007. aastal. ERR on avalik-õiguslik organisatsioon, mille põhitegevuseks on tele- ja raadioringhäälingu programmide tootmine ning edastamine, samuti nende arhiveerimine. Vastavalt Rahvusringhäälingu seadusele on ERR oma saadete, programmide jm meediateenuste tootmisel ja edastamisel sõltumatu ning ei vaja selleks täiendavalt meediateenuste osutamise luba. Seadusele vastavalt peab ERR edastama vähemalt kahte tele- ja nelja raadioprogrammi, mis on avalikkusele vabalt kättesaadavad. Reaalsuses edastab ERR lisaks kahele tele- ja viiele raadioprogrammile veel interneti kaudu mitmeid uudiste- ning teemaportaale.

Eesti eratelevisioon tegutses 2011. aastal kokku 48 ettevõtet. Televisioonisaadete edastamiseks peab toimetusvastutusega ettevõtte Meediateenuste seaduse kohaselt omama televisiooni-teenuse osutamise tegevusluba⁸. Televisiooniteenuse osutamise tegevuslubade alusel tegutses seisuga 31.12.2011 Eestis 9 televisiooniorganisatsiooni (meediateenuse osutajat), mis edastasid kokku 12 teleprogrammi⁹. Suurimad eratelevisiooniorganisatsioonid (meediateenuse osutajad) olid AS Kanal 2 kolme programmiga ja AS TV 3 kahe programmiga (tabel 4.2). 2011. aastal alustas täiemahulise programmi edastamist SA Tallinna Televisiooni teleprogramm TTV. Juunis väljastati neile vaba juurdepääsuga üleriigilise levi luba, millega muutus programm kogu maal vaadatavaks antennide kaudu. Peale meediateenuste osutajate kuulusid eratelevisiooni valdkonda veel ilma televisiooniteenuse osutamise tegevusloata töötavat 39 ettevõtet, mille tegevusvaldkonnaks oli peamiselt teleprogrammide levitamine (lisa 4.1)¹⁰.

⁸ Meediateenuste seadus kuulutati välja Vabariigi Presidendi otsusega 29.12.2010.

⁹ Lisaks omas tegevusluba AS Elion, mis levitab filme oma internetipõhise videolaenutusega

¹⁰ Sisulise tegevuse alusel liigituks teleringhäälingu valdkonda lisaks veel 41 telesaadete tootmisega tegelevat ettevõtet. Kuna neid ettevõtteid käsitletakse EMTAK 2008 klassifikaatori kohaselt filmitootmisettevõtetena, siis käsitletakse neid lähemalt filmi-video peatükis.

Tabel 4.2. Televisiooniorganisatsioonid televisiooniteenuse osutamise tegevuslubade alusel

Saatja ulatus ja võrgu liik	Televisiooniorganisatsiooni nimetus	Televisiooniprogrammi nimetus
Vaba juurdepääsuga üleriigilise leviga maapealne digitaalvõrk	AS Kanal 2 AS TV 3 SA Tallinna Televisioon	Kanal 2 TV 3 TTV
Tingimusjuurdepääsuga üleriigilise leviga maapealne digitaalvõrk	AS Kanal 2 AS TV3	Kanal 11 Kanal 12* TV 6
Tingimusjuurdepääsuga üleriigilise leviga kaabelvõrk	OÜ ALO-TV OÜ Orsent MTÜ AB Video OÜ Telekanal Seitse OÜ Musakanal	ALO-TV Orsent TV TV-N SEITSE Musakanal
Tingimusjuurdepääsuga regionaalse leviga kaabelvõrk	OÜ LITES LT	LITES

*Kanal 12 alustas tegevust 8.06.2011

Allikas: Kultuuriministeerium

Alates 1. juulist 2010 lõpetati Eestis telesaadete maapealne analoogedastus ja teleprogramme antakse eetrisse ainult digitaalsena. Digitaaledastuse olulisteks eelisteks võrreldes analoogedastusega on see, et samas sagedusalas on võimalik edastada kuni 10 korda suuremat programmide arvu ühtse paketina (multipleksis) ning sama suure vastuvõtupiirkonna tagamiseks on võimalik kasutada kuni 20 korda väiksema saatevõimsusega saatjaid. Lisaks sellele omab digitaaltelevisioon uusi lisavõimalusi, nagu saatekavadele dünaamilise lisateabe väljastamine (elektrooniline telekava), vabalt valitavate subtiitrite kuvamine, kõrgresolutsioonis (HD) pildi edastamine jms.

Teleprogrammide maapealne levitamine toimub AS Levira digitaalsaatjate kaudu. Digitaalses televisioonis on mitu teleprogrammi koondatud ühte paketti (multipleksi), mida edastatakse ühel kanalil. Eesti kanalid on jaotatud ära kolme multipleksi vahel. Saatejaamad edastavad erinevaid multiplekse ja nii levivad ETV, ETV2, Kanal 2, TV 3, Tallinna TV ja Kanal 12 programmid 34 telesaatja kaudu ning TV 6 ja Kanal 11 programmid 11 telesaatja kaudu.

Televisiooniprogramme levitatakse vaatajateni ka kaabli kaudu ning satelliidi vahendusel. Eestis tegutses 2011. aasta lõpul 24 kaabellevi teenuse osutajat ning üks satelliitlevi teenuse osutaja (tabel 4.3).

Teleringhäälingu tegevused läbi interneti – aina enam pööravad meediateenuste osutajad tähelepanu oma toodangu levitamisele läbi interneti, tagades sellega inimestele juurdepääsu programmidele ja uudistele sõltumata ajast ning kohast. Rahvusringhäälingu keskportaal www.err.ee sisaldab endas otselinke kõikidesse programmide kodulehekülgedele ja teemaportaalidesse. Teemaportaalid pakuvad uudiseid ja materjali erinevatest valdkondadest ning ERR-i programmidest pärinevat infot (nt uudised.err.ee; rus.err.ee; news.err.ee; sport.err.ee; ilm.err.ee; teadus.err.ee; meieoma.err.ee jne). Arhiiviportaal arhiiv.err.ee võimaldab jälgida ERR-i ning tema eelkäija

ETV ja Eesti Raadio uuemaid ning vanemaid eetrisolnud saateid. Igal tele- ja raadioprogrammil on kodulehekül, kus saab omasaateid järelvaadata ja -kuulata. ERR teleprogramme on võimalik jälgida reaalajas nii arvuti kaudu (otse.err.ee) kui ka mobiiltelefoniga (m.err.ee).

Tabel 4.3. Eestis registreeritud teleprogrammide levitajad (seisuga 31.12.2011)

Teenuse osutaja	Edastusviis
OÜ Aljans KTV	analoog kaabel
OÜ CRTV Kärkla	analoog kaabel
OÜ Djuk	analoog kaabel
OÜ Eleks Telefon	analoog kaabel
AS Elion Ettevõtted	interneti põhine (IPTV), digitaalne kaabel (DVB-C)
AS Infonet	analoog kaabel
Insenerteenuse tulundusühistu Inteko	analoog kaabel
OÜ Interframe	analoog kaabel
OÜ Internet Side	analoog kaabel
OÜ K-Metall	analoog kaabel
OÜ Lassonia	analoog kaabel
AS Levira	digitaalne maapealne (DVB-T)
OÜ OMA MajaNet	analoog kaabel
AS Starman	digitaalne kaabel (DVB-C), analoog kaabel
OÜ Sindi Telekom	analoog kaabel
OÜ Streamlink	analoog kaabel
AS STV	digitaalne kaabel (DVB-C), analoog kaabel
AS Taebbla Kodu	analoog kaabel
OÜ Telestar	analoog kaabel
As Telset	digitaalne kaabel (DVB-C), analoog kaabel
OÜ Tevakaabel	analoog kaabel
OÜ TT Networks	analoog kaabel
OÜ TV Süsteemid Grupp	analoog kaabel
OÜ UFOnet	analoog kaabel
AS Viasat	digitaalne satelliidiedastus (DVB-S)
MTÜ Võhma Ekraan	analoog kaabel

Allikas: Tehnilise Järelevalve Amet

Kanal 2 veebileheküljel on võimalik saada informatsiooni Kanal 2 saadetest ja sösarkanalite Kanal 11 ning Kanal 12 programmitutvustusi. Järelevaatamine on võimalik vaid omasaadete puhul.

TV3 veebilehelt võib vaadata saadete tutvustusi, samuti on olemas otselingid sösarkanalitesse TV6 ja TV3+ ning AS Mediainvest Holding kuuluvatele raadiojaamadele Star FM ning Power Hit Radio. Veebilehe koosseisu kuuluv TV3 Play võimaldab vaadata kõiki TV3 omasaateid, kuid ka välismaiseid saateid ning sarju, millel on olemas vastavad õigused. Saadete otseedastust Kanal 2 ja TV3 kodulehed ei paku.

Teleringhäälinguga seotud teenused – digitaalformaadile üleminek on lisaks muule suurendanud televisiooni interaktiivsust. Telekanalite laiema valiku ja pildikvaliteedi paranemise kõrval on digitaaltelevisioon avanud võimaluse telesaadete jälgimiseks vaatajale sobival ajal ning programmide mugavaks salvestamiseks, kasutades selleks elektroonilist saatekava (EPG). EPG on digitaaltelevisiooni rakendus, mis võimaldab kuvada teleriekraanile korraka kõigi vastuvõetavate teleprogrammide ajakava koos sisututvustusega. See lubab broneerida saateid koos algusaegade meeldetuletamise ja automaatse kanalivahetusega. Muudest uuendustest on digitaaltelevisioon loonud eeldused digitaalse videolaenutuste (*video-on-demand*) tekkimiseks. Nimetatud teenust pakkus 2011. aastal ainukesena AS Elion, kuid tänaseks on videolaenutuse turule jõudnud AS Starman. Ühe kasuliku lisavõimalusena võimaldab digitaaltelevisioon kasutaja poolt vabalt valida saadetele subtiitreid, kuid seda lahendust ükski Eesti telekanal senini veel ei paku.

Info paralleelseks edastamiseks oli ETV kanalil (mõnda aega ka TV3-s) varasematel aastatel kasutusel teksti-tv, mis tänaseks on oma vormi muutnud. Algses tähenduses on teksti-tv koos pildisignaali edastatav andmevoog, mille hulgast saab televaataja tekstidekoodri vahendusel ekraanile valida huvipakkuva tekstilehekülje (uudised, telekava, ilmateade, liiklusolud jne). ERR lõpetas sellisel kujul teleteksti edastamise 2010. aasta juulist ja näitab selle asemel saadetevahelisel ajal etteprogrammeeritud valikut tekstiuudistest. Peale ERR-i edastab televisiooni ringhäälingu- jaamadest saadetevahelist tekstiinfot veel Tallinna Televisioon. Ülejäänud telekanalitel toimuvad saated ööpäevaringselt ja teksti-tv-d ei edastata. Statistikaameti andmetel edastati ERR ja TTV poolt 2011. aastal saadetevahelist teleteksti kokku 16 590 tundi (tabel 4.4).

Tabel 4.4. Teksti-TV edastamise maht 2008-2011 (tundi)

	2008	2009	2010	2011
Kokku edastatud teksti-tv maht	10 180	8 730	11 195	16 590

Allikas: Statistikaamet

Raadioorganisatsioonid

Eesti raadioringhäälingu valdkonnas tegutses 2011. aastal peale Eesti Rahvusringhäälingu veel 40 organisatsiooni. Sarnaselt teleringhäälingule, peab raadiosaateid edastav toimetustevastutusega eraettevõtte omama meediateenuste osutamise tegevusluba. Raadioteenuste osutamise tegevusluba alusel tegutses seisuga 31.12.2011 Eestis 16 raadioorganisatsiooni (meediateenuse osutajat), mis edastasid kokku 29 raadioprogrammi.

Kõige suurema programmide arvuga oli AS Trio LSL kuue programmiga¹¹. Järgnesid AS Taeva-raadio viie programmiga ning AS Mediainvest Holding ja Tartu Pereraadio kahe programmiga. Ülejäänud meediateenuste osutajad tootsid ühte raadioprogrammi (tabel 4.5). Lisaks meediateenuste osutajatele tegutses raadioringhäälingu valdkonnas veel 24 ettevõtet (lisa 4.2).

¹¹ Koos tütarettevõtte OÜ Raadio Elmari programmiga

Tabel 4.5. Raadioorganisatsioonid raadioteenuse osutamise tegevuslubade alusel

Saatja piirkond ja võrgu liik	Raadioorganisatsiooni nimetus	Raadioprogrammi nimetus
Üleriigilise leviga analoogvõrk	Tartu Pereraadio Ühing	Pereraadio
	AS Mediainvest Holding	Star FM
	OÜ AJAGA SAMMU	Ring FM
	AS Trio LSL	Uno Raadio
		Kuku Raadio
	OÜ Raadio Elmar*	Raadio Elmar
	AS Taevaraadio	Raadio Sky Plus
	Raadio 3	
Regionaalse leviga analoogvõrk	AS Kuma	Kuma Raadio
	MTÜ Raadio 7	Raadio 7
	Tartu Pereraadio Ühing	Semeinoje Radio
	AS Mediainvest Holding	Power Hit Radio
	OÜ Clembia	Energy FM
	OÜ Õhk	Päikeseraadio
	AS Trio LSL	Radio DFM
		Raadio 100 FM Narodnoje Radio
		Raadio Spin FM
	OÜ Raadio Kadi	Raadio Kadi
	OÜ Raadio Ruut	Raadio Ruut
	AS Taevaraadio	Ruskoje Radio
		Sky Radio
		Ruskoje Radio Tartu
		Raadio Mania
	OÜ MP Meedia	Raadio Marta
	OÜ Euro FM	Euro FM
	OÜ Nõmme Raadio	Nõmme Raadio
	OÜ Livemix Meedia	TRE Raadio
	MTÜ Juminda Poolsaare Korra- kaitse	Raadio Juminda Poolsaar
Rahvusvahelise leviga analoogvõrk	Tartu Pereraadio Ühing	Radio Eli

*OÜ Raadio Elmar kuulub tütarettevõttena AS Trio LSL kontserni

Allikas: Kultuuriministeerium

Raadiosaateid edastatakse eetrisesse analoogsaatjate kaudu. Majandustegevuse Registri andmetel (sügis 2012) töötab Eestis 170 raadiosaatjat, mis edastavad ühtekokku 34 raadioprogrammi. ERR raadioprogramme levitab üleriigiliselt AS Levira oma 37 saatja kaudu, lisaks kasutatakse kahte AS Elion Ettevõtte raadiosaatjat. ja ERR-i enda 19 abisaatjat. Eraraadiote organisatsioonid levitavad oma raadioprogramme kokku 112 saatja kaudu. Saatjad kuuluvad peamiselt raadioorganisatsioonile endale, kuid kasutatakse ka teiste teenusepakkujate saatjaid (AS Levira, OÜ Baltic Telecom jt). Suurimat saatjate võrku kasutavad Taevaraadio AS (Raadio SKY Pluss, SKY Radio, Raadio 3, Ruskoje Radio, Radio Mania, 33 saatjat), AS Trio LSL (Kuku, Uno, Raadio 100FM, Raadio SPIN FM, Radio DFM, Raadio Elmar, 33 saatjat+4 raadiolinki) ja AS Mediainvest Holding (Star FM, Power Hit Radio, 13 saatjat).

Raadioringhäälingu tegevused läbi Interneti – nii ERR kui ka kõik 16 eraraadioringhäälingu organisatsiooni (meediateenuste ettevõtet) võimaldavad oma programme kuulata reaalselt interneti kaudu ning paljude jaamade varasemaid saated on järelkuulatavad. Kõige mahukamat raadiosaadete järelkuulamise võimalust pakub ERR, kes lisaks suhteliselt hiljuti eetris olnud saadetele võimaldab ligipääsu arvukatele varasemate aastakümnete saadetele (www.arhiiv.err.ee). Mahukaid saadetarhiive saab interneti kaudu kuulata ka Kuku Raadio, Kuma Raadio, Nõmme Raadio, Tartu Pereraadio kodulehekülgedel. Raadiosaadete mugavaks allalaadimiseks pakuvad ERR ja Kuku Raadio Podcasti lahendust, mis võimaldab vastu võtta ja alla laadida tellitud raadiosaate uue osa niipea, kui see on saadaval.

Lisaks eetris levivatele tavaraadiotele eksisteerivad veebiraadiod (internetiraadiod), mis edastavad oma saateid ainult interneti kaudu. Veebiraadiod edastavad oma programme tavaliselt kindlaksmääratud sihtgruppidele (noortele, teatud muusikastiili austajatele jne) ning peamiselt on tegemist muusikajaamadega.

Eestis edastasid 2011. aastal regulaarselt oma programmi järgmised veebiraadiod: Netiraadio.ee, Raadio 24x7.ee, Artekon.eu, Kohviraadio.com, Muusikamoos.com (Inglismaalt), Narodnoje Radio (narodnoeradio.ee), Noorteraadio.ee, Raadio.tre.ee, Radio Happy U (happyu.ee) ja R2.2. Kõige laiema kuulajate sihtrühmaga eristub 2011. aasta kevadel tööd alustanud Netiraadio, mis pakub Eesti muusikat mitmes stiilis, alates klassikast ja loodushäälest kuni klubi- ja hevimuusikani, korraga 13-l erineval kanalil.

Raadioringhäälinguga seotud teenused – kõik eetri kaudu levivad raadioringhäälingujaamad edastavad koos oma programmiga RDS (*Radio Data System*) signaali. RDS on radioandmesüsteem, mille vahendusel saab raadiovastuvõtjatele edastada jaama nime, sagedust, programmi sisu ja lühikest tekstiinfot. Tekstiinfo ei ole kasutusel niivõrd infokanalina, vaid sagedamini reklaamikanalina. Raadiojaamad kasutavad RDS-i erineval määral, mõned kuvavad vaid raadiojaama nime, teised näitavad reklaamteksti ja muud infot. Siiski ei kasutata Eestis kõiki vajalikke RDS funktsioone – näiteks puudub kasutuselt liiklusinfo (TA/TP) automaatne kuvamine

Töötajate arv

Äriregistrist kogutud andmete põhjal töötas eraringhäälingu valdkonnas 2011. aastal kokku 772 inimest, neist 562 inimest eratelinghäälingus ja 210 inimest eraraadioringhäälingus. ERR-s töötas 2011. aasta lõpus 670 inimest, kellest otseselt televaldkonnaga oli seotud 292 inimest ja raadiovaldkonnaga 150 inimest ning ülejäänud kuulusid administratsiooni, tugiteenuste jms töötajate hulka. EKI arvutuste kohaselt töötas 2011. aastal kõigis Eesti ringhäälinguorganisatsioonides kokku 1442 töötajat.

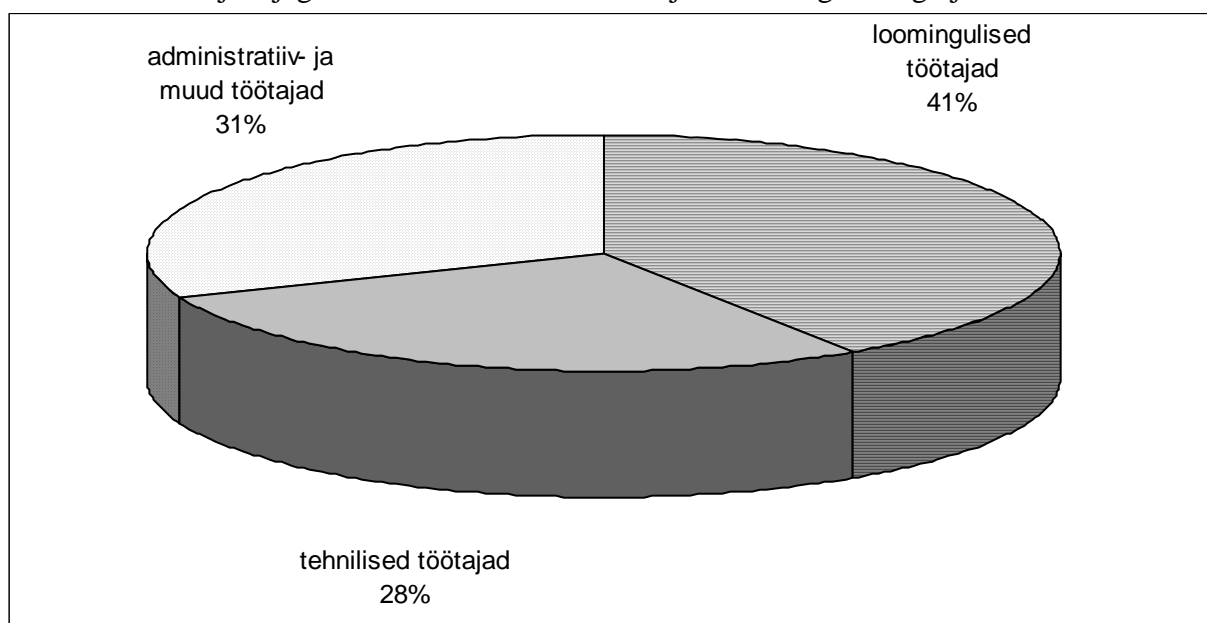
Statistikaameti andmetel töötas 2011. aastal üleriigilistes televisiooni- ja raadioringhäälingujaamades kokku 1032 töötajat, sh 422 loomingulist töötajat, 290 tehnilist töötajat ning 320 administratiiv- ja muud töötajat (tabel 4.6). Töötajate koguarv suurenes 2011. aastal, võrreldes 2007. aastaga, 18,6%, sh kasvas kõige enam administratiiv- ja muude töötajate arv (25,5%). Üleriigiliste TV- ja raadioringhäälingujaamade töötajatest 41% olid loomingulised töötajad, 31% olid administratiiv- ja muud töötajad ning 28% olid tehnilised töötajad (joonis 4.1).

Tabel 4.6. Töötajate koguarvud üleriigilistes TV- ja raadioringhäälingujaamades Eestis 2007. ja 2011. aastal

	2007	2011	Muutus 2011/2007 +/- %
KOKKU TÖÖTAJATE ARV	870	1032	18,6
loomingulised töötajad	381	422	10,8
tehnilised töötajad	234	290	23,9
administratiiv- ja muud töötajad	255	320	25,5

Allikad: Statistikaamet; EKI arvutus

Joonis 4.1. Töötajate jagunemine Eesti televisiooni- ja raadioringhäälingu jaamades 2011. aastal

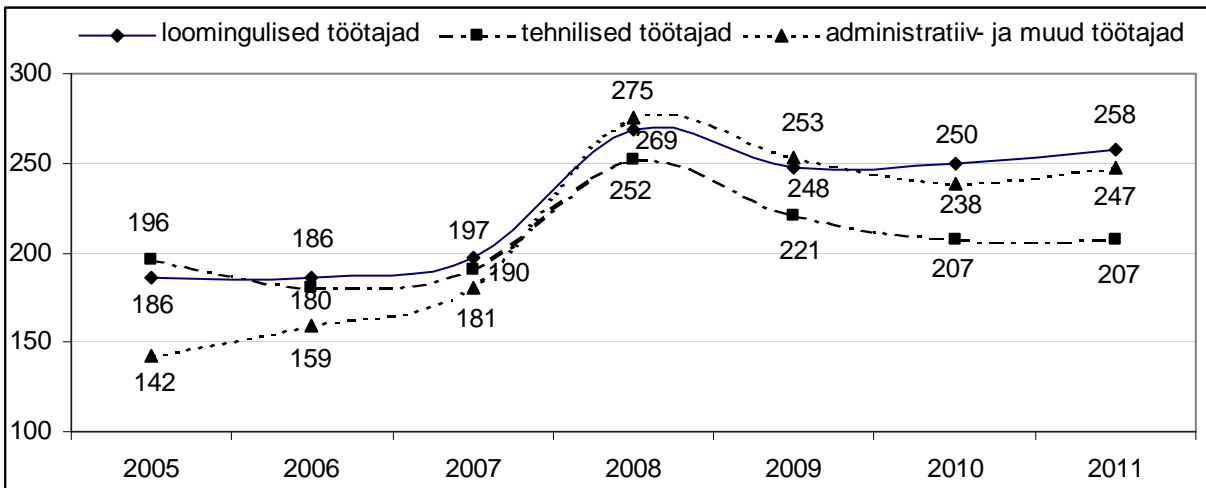

Allikas: Statistikaamet

Üleriigilistes TV-ringhäälingujaamades (meediateenuste osutajad) töötas 2011. aastal kokku 712 töötajat, sh 258 loominguulist töötajat, 207 tehnilist töötajat ja 247 administratiiv- jm töötajat (joonis 4.2). TV-ringhäälingujaamade töötajate koguarv suurenes ajavahemikul 2005–2008 püsivalt, 2009–2010 toimus langus ja 2011. aastal kasvas töötajate koguarv uuesti. Võrreldes 2005. aastaga on teleringhäälingus kõige enam kasvanud administratiiv- ja muude töötajate arv (74%), loominguuliste töötajate arv suurenes 39% ning tehniliste töötajate arv 6%.

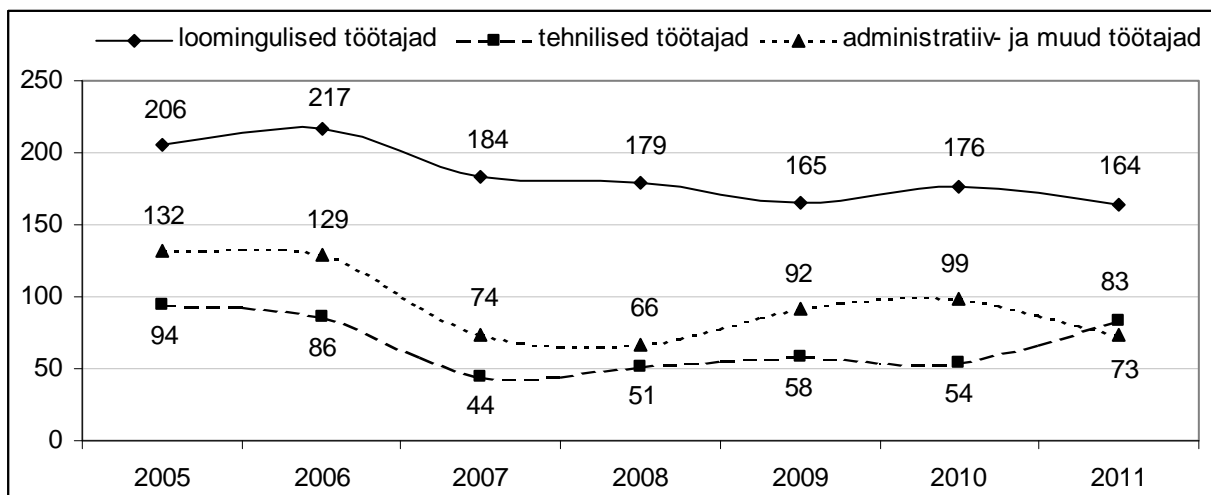
Eesti raadioringhäälingujaamades (meediateenuste osutajad) töötas 2011. aastal kokku 320 töötajat, sh 164 loominguulist töötajat, 83 tehnilist töötajat ja 73 administratiiv- ja muud töötajat (joonis 4.3). Erinevalt TV-ringhäälingujaamadest raadioringhäälingu töötajate üldarv 2005.-2008. aastal kahanes, 2009. ja 2010. aastal kasvas ja 2011. aastal vähenes uuesti. Kõige enam on alates 2005. aastast kahanenud administratiiv- ja muude töötajate arv (-45%), loominguulisi töötajaid on 20% võrra vähem ning tehniliste töötajate arv on vähenenud 12%.

Joonis 4.2. Töötajate arv Eesti televisiooniringhäälingu jaamades 2005-2011

Allikas: Statistikaamet

Joonis 4.3. Töötajate arv Eesti raadioringhäälingu jaamades 2005-2011

Allikas: Statistikaamet

4.1.2. Turu maht

Televisioonisaadete kogumaht

Üleriigiliste TV-ringhäälingujaamade televisiooniprogrammide saadete maht oli 2011. aastal Statistikaameti andmetel kokku 73 881 tundi (tabel 4.7). ETV programmide aastane saadete kogumaht oli 11 217 tundi. Üleriigiliste TV-ringhäälingujaamade saadete mahust moodustasid lavastuslikud saated 41%, muusikasaated 13%, meelelahutussaated 12%, elusaated 9% ja uudised 8% (joonis 4.4). ERR teleprogrammide uudistemahut oli 2011. aastal 635 tundi, AS Kanal 2 kolmes programmis 1571 tundi ning AS TV 3 kahes telekanalis 631 tundi; meelelahutusaateid näitasid ERR telekanalid aasta jooksul 683 tundi, AS Kanal 2 kanalid 2957 tundi ja AS TV 3 kanalid 2664 tundi.

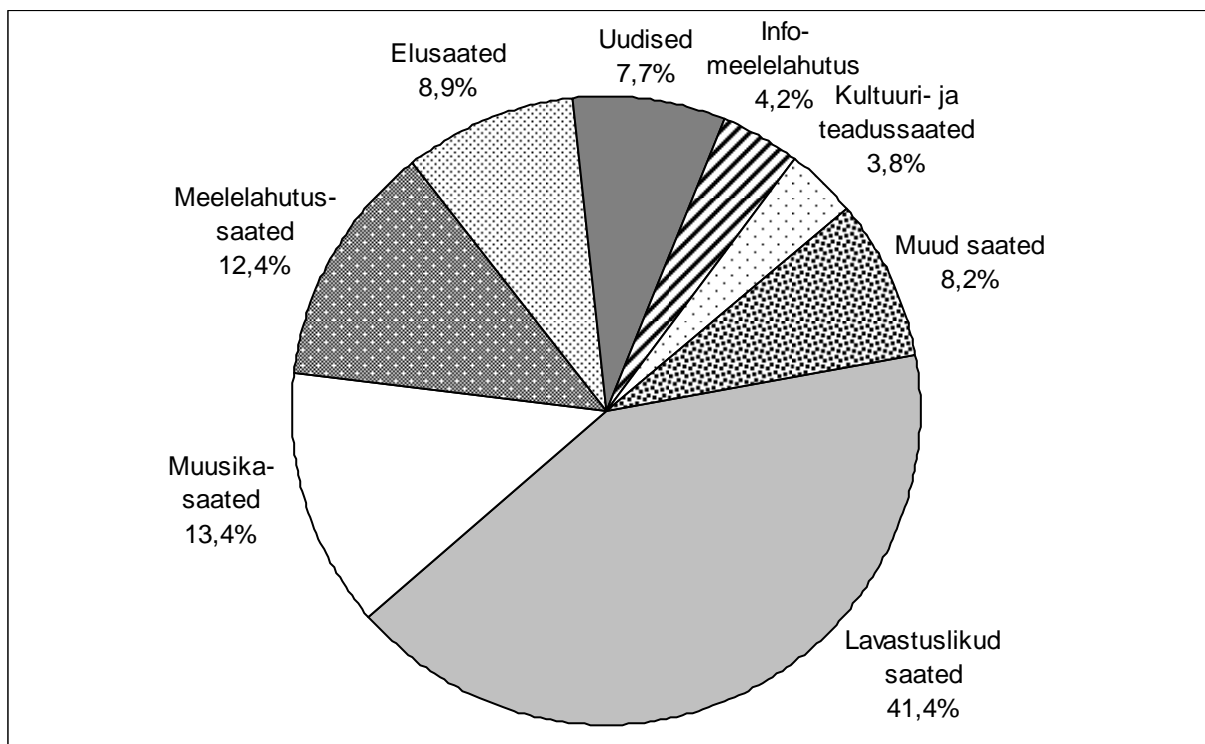
Tabel 4.7. Üleriigiliste TV-ringhäälinguajaamade edastatud saadete kogumaht Eestis aastatel 2007–2011 (tundi)

	2008	2009	2010	2011
KOKKU SAADETE MAHT	71 385	69 900	69 764	73 881
sh Eesti Rahvusringhääling*	7 862	9 462	10 845	11 217
ülejäanud üleriigilised TV-ringhäälinguajaamad	64 302	60 438	58 919	62 664
ERR-i saadete mahu osakaal saadete kogumahust, %	11,0	13,5	15,6	15,2

* ilma online uudisteta

Allikad: Statistikaamet (Eesti Statistika Aastaraamat 2012); Eesti Rahvusringhääling; EKI arvutused

Joonis 4.4. Üleriigiliste TV-ringhäälinguajaamade televisiooniprogrammide jagunemine saatemahdade järgi 2011. aastal

Allikas: Statistikaamet

Statistikaameti definitsiooni järgi loetakse omasaadeteks ringhäälinguorganisatsiooni omal jõul stuudios, ülekandejaamade või muude tehniliste vahenditega tehtud saateid, samuti koostööna või sponsorite poolt finantseeritud saateid.

Televisiooni omasaadete osakaal

Eesti televisiooni ringhäälinguajaamade omasaadete kogumaht oli 2011. aastal Statistikaameti andmetel 21 564 tundi, mis oli 3110 tundi vähem (-13%) kui 2010. aastal. Omasaadete moodustasid 2011. aastal 28,5% kogu saadete mahust (omasaadete osakaal vähenes 5,4%-punkti võrra võrreldes 2010. aastaga).

ERR edastas 2011. aastal kokku 6742 tundi omasaateid¹². ETV kanal edastas omasaateid 4100 tundi, mis moodustas kanali aktiivsaadete (ilma tekstiuudisteta) kogumahust 62%, ETV 2 edastas omasaateid 2642 tundi, mis moodustas kanali aktiivsaadete mahust 57%. Hankesaadete kogumaht moodustas ERR teleprogrammides 4468 tundi (40%).

AS Kanal 2 kolm programmi edastasid 2011. aastal omasaateid kokku 7087 tundi, mis moodustas kogu edastatud saadete mahust 32%. AS TV 3 kahe telekanalite omasaadete maht oli 4557 tundi (26% saadete kogumahust). AS Tallinna Televisioon omasaadete osakaal ulatus telekanali hinnangul 2011. aastal kuni 90% kogu edastatud saadete mahust.

Telereklaami kogumaht

TV-ringhäälinguajaamades edastatud reklaamide kogumaht oli Statistikaameti andmeil 2011. aastal 7582 tundi ja see moodustas ligikaudu 12% saadete kogumahust (tabel 4.8).

Tabel 4.8. TV-ringhäälinguajaamade televisiooniprogrammide reklaami kogumaht Eestis 2008–2011 (tundi)*

	2008	2009	2010	2011
KOKKU REKLAAMI MAHT	6 302	6 104	6 894	7 582
Reklaami osakaal saadete kogumahust, %	9,8	10,1	11,7	12,1

* Reklaam koos saadete tutvustuste ja otsepakkumisega

Allikad: Statistikaamet; EKI arvutus

Reklaami osakaal saadete kogumahust on viimaste aastatel stabiilselt kasvanud. AS Kanal 2 kolm telekanalit edastasid 2011. aastal reklaame ühtekokku 2052 tundi, AS TV 3 kaks kanalit 2120 tundi. Kuigi ERR ei edasta kommertsreklaame, näidati 2011. aastal rahvusringhäälingu kummaski kanalis sponsorite reklaame kokku 7 tundi.¹³ TNS Emori reklaamikulutuste uuringu Adex järgi oli televisiooni reklaamituru käive 2011. aastal 22,9 mln eurot, kasvades aastaga 8,5%.¹⁴ Sellega moodustas teleringhääling teiste meediavaldkondadega võrreldes kogu reklaamiturust suurima osakaalu ehk 31,7%.

Raadioprogrammide saadete kogumaht

Raadiosaadete kogumaht oli 2011. aastal 270,9 tuh tundi (tabel 4.9). ERR-i viie raadioprogrammi saadete maht kokku oli 43,8 tuh tundi, mis moodustas 16,2% raadioprogrammide saadete kogumahust. ERR-i raadioprogrammide saadetest moodustasid 45% muusikasaated, 33% publitsis-

¹² Vastavalt Meediateenuste seadusele ei arvata omasaadete hulka uudistesaaateid, spordiülekanalid ja telemänge.

¹³ Rahvusringhäälingu seaduse § 11 lõige 2 alusel võib Eesti Rahvusringhääling nõukogu loal erandkorras rahvusvaheliste suursündmuste ülekanalitel (spordi või kultuurisündmused) edastada reklaami või sponsorteavet

¹⁴ Nimetatud uuringusse on kaasatud reklaamimüük järgmistesse telekanalitesse: ETV, ETV2, Kanal 2, Kanal 11, Kanal 12, TV3, TV6, TTV, TV3+, Fox Crime, Fox Life, National Geographic, NTV Mir, PBK, REN Estonija, RTR Planeta, Sony Entertainment TV

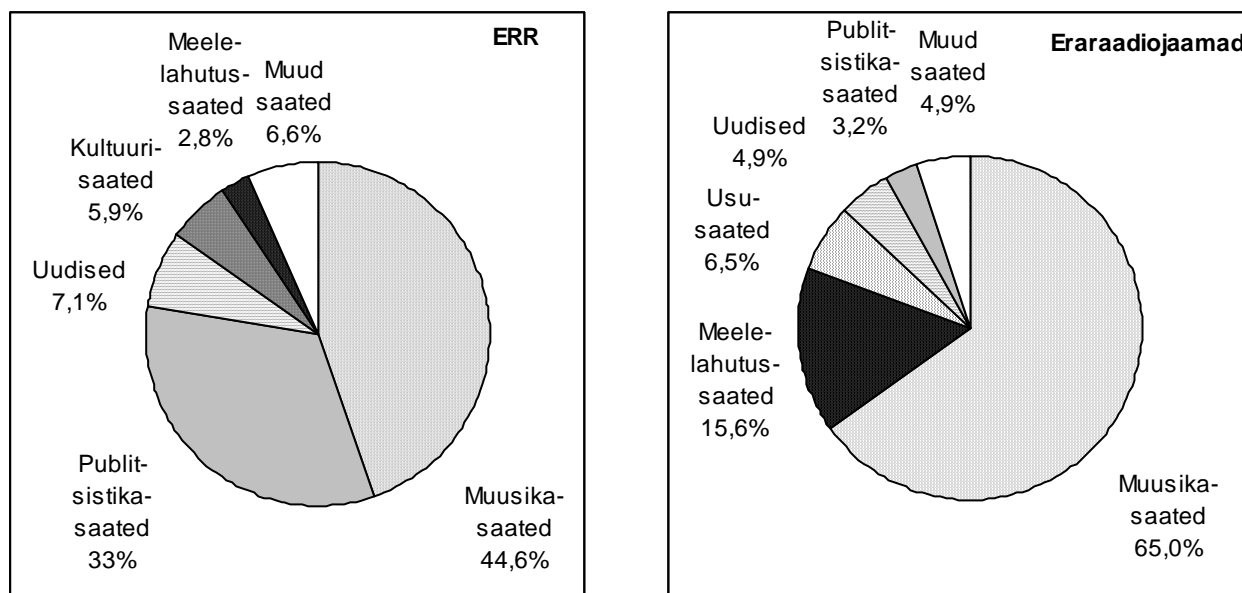
tikasaated, 7% uudistesaa­te­d, 6% kultuurisaated jne. (joonis 4.5). Eraraadioringhääling tootis 2011. aastal saateid kogumahu­sus 227,1 tuh tundi, neist 63% olid muusikasaated, 16% meelelahutussaated, 5% uudised jne.

Tabel 4.9. Raadioprogrammide saadete kogumaht Eestis 2008–2011 (tundi)

	2008	2009	2010	2011
KOKKU SAADETE MAHT	287 337	287 975	295 251	270 949
sh Eesti Rahvusringhääling	43 800	43 800	43 800	43 800
ülejäanud raadioringhääling	243 537	244 175	251 451	227 149
ERR-i saadete mahu osakaal saadete kogumahu­st, %	15,2	15,2	14,8	16,2

Allikad: Statistikaamet; Eesti Rahvusringhääling; EKI arvutus

Joonis 4.5. Raadioprogrammide saadete jagunemine saatemahtude järgi 2011. aastal

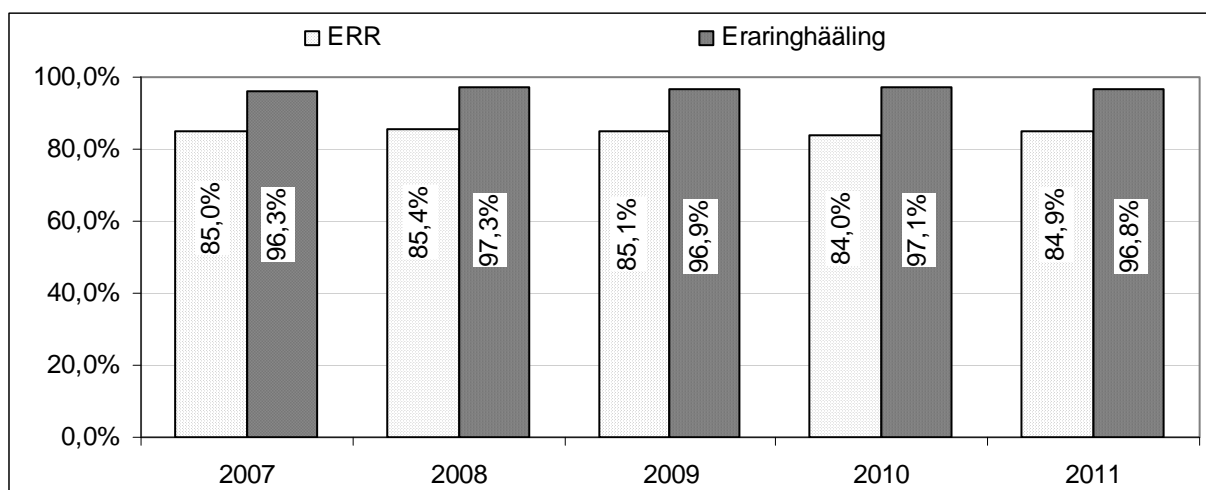

Allikas: Statistikaamet, EKI arvutused

Raadio omasaadete osakaal

Raadiosaated jagunevad päritolu järgi ringhäälingu­jaama enda poolt valmistatud omasaadete­ks ning koostöö-, tellimus- ja hankesaadete­ks. Omasaadete osatähtsus on viimastel aastatel olnud püsiv, ulatudes ERR-i programmides 84-85%-ni ning eraringhäälingu programmides 97%-ni (joonis 4.6). ERR omasaadete osatähtsus oli suurim Vikerraadiol ja Raadio 2-1 (mõlemal 99%) ja madalaim Raadio Tallinnal (42%), mis on regionaalse leviga raadioprogramm. ERR vahendas 2011. aastal raadiosaateid sellistest ringhäälingu­organisatsioonidest nagu EBU/Euroradio, Svoboda, Radio Rossija, Rfi, Deutsche Welle, Ukraina Raadio ja Radio OON. Koostöösaadete näideteks on Miraaž (Klassikaraadios) ja *От тетрадки до диплома* (Raadio 4); tellimussaade­tena olid 2011. aastal eetris *Домашний ресторан* ja *Продолжение следует* (Raadio 4).

Joonis 4.6. Omasaadete osatähtsus ERR raadioprogrammides ja eraringhäälingus aastatel 2007–2011

Allikas: Statistikaamet

Raadioreklaami kogumaht

Reklaami esitati eraradio ringhäälingujaamades 2011. aastal 6133 tundi ja see moodustas 2,7% saadete kogumahust. Seoses majandussurutisega vähenes 2009. aastal märgatavalt reklaamitur, sellega koos edastatava raadioreklaamide kogumaht. 2010. aastal raadioreklaami maht oluliselt ei muutunud ja reklaami osakaal jäi saadete kogumahuga võrreldes eelneva aasta tasemele. Raadioreklaami maht hakkas kiiresti kasvama 2011. aastal. (tabel 4.10)

TNS Emori reklaamikulutuste uuringu Adex järgi oli raadio reklaamituru käive 2011. aastal 7,2 mln eurot, suurenedes aastaga 10,7% ning moodustades kogu meedia reklaamikäibest 9,9%.

Tabel 4.10. Raadioreklaami kogumaht Eestis 2008–2011 (tundi)

	2008	2009	2010	2011
KOKKU REKLAAMI MAHT	7 306	5 616	5 783	6 133
Reklaami osakaal saadete kogumahust,%	3,0	2,3	2,3	2,7

Allikad: Statistikaamet; EKI arvutused

Ringhäälingu kogumüügitulu ja kasum

Eesti audiovisuaalvaldkonna ringhäälingu alavaldkonna kogutulu oli 2011. aastal 116,8 mln eurot (2,2% rohkem kui 2010. aastal) ning kogukasum 1,4 mln eurot (37,6% vähem kui 2010. aastal; tabel 4.11).

ERR kogutulude maht oli 2011. aastal 28,3 mln eurot (-0,2% võrreldes 2010. aastaga), sellest müügitulu oli 2,1 mln eurot (osakaal kogutulust 7,5%). ERR-i kogukulude maht oli 26,9 mln eurot (-3,4% võrreldes 2010. aastaga) ning aastatulem 1,4 mln eurot (aastatulem suurenes võrreldes 2010. aastaga 3,1 korda).

Tabel 4.11. Ringhäälingu finantsnäitajad Eestis 2007., 2010. ja 2011. aastal (tuhat eurot)

	2007	2010	2011	Muutus 2011/2010 +/-%
KOKKU RINGHÄÄLING				
Tulud	89 437,1	114 248,7	116 783,7	2,2
Kasum	9 595,8	2 194,4	1 370,1	-37,6
KOKKU EESTI RAHVUSRINGHÄÄLING				
Müügitulu	1 896,7	2 647,0	2 130,1	-19,5
Kokku tulud	27 749,6	28 367,4	28 315,0	-0,2
Kokku kulud	26 784,5	27 804,8	26 861,9	-3,4
Aastatulem	1 006,1	433,8	1 359,1	313,3
KOKKU ERATELERINGHÄÄLING				
Müügitulu	48 029,6	81 941,3	81 212,3	-0,9
Kasum	7 937,8	1 429,6	-304,1	-
KOKKU ERARAADIORINGHÄÄLING				
Müügitulu	13 657,9	3 940,0	7 256,4	184,2
Kasum	651,9	331,0	315,1	-4,8

Allikad: Äriregister; Eesti Rahvusringhääling; EKI arvutus

Vastavalt korrigeeritud andmetele oli eratele- ja raadioringhäälinguettevõtete kogumüügitulu 2011. aastal kokku 88,5 mln eurot¹⁵. Erateleringhäälingu kogumüügitulu oli 2011. aastal 81,2 mln eurot ja võrreldes 2010. aastaga see kahanes 3,4%. Eraraadioringhäälingu kogumüügitulu oli 2011. aastal 7,3 mln eurot, ehk üle 80% enam kui aasta tagasi¹⁶.

Kui kokkuvõttes ringhäälinguettevõtete müügitulu aasta jooksul natuke kasvas, siis tegevustulem vähenes enam kui kolmandiku. Kasumi languse põhjuseks on eraringhäälingu, aga eriti erateleringhäälingu kasumi kolmekordne kahanemine. Kui eraraadioringhäälingu kasum vähenes 5%, siis erateleringhäälingu kasum on aastaga kahanenud kolm korda. Peamiseks mõjutajaks oli siin AS Viasat, mille 2010. aasta arvestatav kasum muutus 2011. aastal sügavaks kahjumiks. Erateleringhäälingu kahjum oli 2011. aastal –304 tuhat eurot, eraraadioringhäälingu kasumi maht oli samal ajal 315 tuhat eurot

Ringhäälingu valdkonnas tegutses äriühingute kõrval tulu mittetaotlemaid organisatsioone. Peamiselt oli nende juriidiliseks vormiks mittetulundusühing (MTÜ), kuid üks ettevõtte tegutses ka sihtasutusena (SA). Majanduslikku tulu mittetaotlemaid raadio ja televisiooni valdkonnas tegutses vaid meediateenuste lubadega ettevõtteid oli Äriregistri andmete põhjal kokku 15 (tabel 4.12).

¹⁵ Seoses asjaoluga, et tegevusalade klassifikaatori (EMTAK 2008) järgi ei olnud võimalik ringhäälinguvaldkonna majandusnäitajaid objektiivselt välja tuua (selgitus ptk Pakkumine, Ringhäälinguorganisatsioonide ja muude juriidiliselt isikust ringhäälinguettevõtete arv lk 4 - 6), on müügitulude ja tegevustulemi väljatoomisel arvesse võetud ainult realselt ringhäälingu valdkonnas tegusevate ettevõtete näitajad, samuti on mõnede suuremate kõrvaltegevusega ettevõtete (AS Levira, AS Viasat, AS Starman, AS STV, AS Telset, AS Infonet, OÜ Raadio Kadi, AS Raadio Kuma) majandusaruannetes toodud müügitulu ja kasumit korrigeeritud vastavalt nende ettevõtete otseselt ringhäälinguga seotud tegevuse osakaaluga. Ringhäälingu valdkonna osakaalu tuvastamatuse tõttu on AS Elion Ettevõtte majandusnäitajad arvestusest välja jäetud.

¹⁶ AS Levira ringhäälinguvaldkonna kogumüügitulu ja tegevustulem on kajastatud tervikuna teleringhäälingu all.

Tabel 4.12. Tulu mittetaotlevad meediateenuste lubadega ringhäälinguorganisatsioonid
2011. aastal

Valdkond	Juriidiline vorm	Nimetus
TELEVISIOON		
	Sihtasutus	Tallinna Televisioon
	Mittetulundusühing	AB Video
	Mittetulundusühing	Võhma Ekraan
	Mittetulundusühing	Paldiski Media Liit
	Mittetulundusühing	Life TV
RAADIO		
	Mittetulundusühing	Tartu Pereraadio Ühing
	Mittetulundusühing	Kuressaare Pereraadio Ühing
	Mittetulundusühing	Eesti Pereraadio Ühing
	Mittetulundusühing	Haapsalu Pereraadio Ühing
	Mittetulundusühing	Tallinna Pereraadio Ühing
	Mittetulundusühing	Rakvere Pereraadio
	Mittetulundusühing	Raadio 7
	Mittetulundusühing	Paldiski Raadio Liit
	Mittetulundusühing	Juminda Poolsaare Korrakaitse
	Mittetulundusühing	Ilmaparandaja

Allikas: Äriregister

Kokku said ringhäälinguvaldkonna mittetulundusühingud ja sihtasutused 2011. aastal ettevõtlustulu 548 tuhat eurot (2010. aastal 276 tuhat eurot), kahjum oli 4,8 tuhat eurot (2010. aasta kahjum 69,2 tuhat eurot).

4.1.3. Väliskaubandus

ERR-i teenuste ekspordimaht oli 2011. aastal 300 tuhat eurot. Võrreldes 2010. aastaga, vähenes ekspordimaht ligikaudu poole (-51%) ehk 310 tuhande euro võrra (tabel 4.13). Vähenemise nii suure languse põhjuseks oli teleseriaali "Tuulepealne maa" litsentsi müügi tulud, mis 2010. aastal ületasid oluliselt 2011. aasta tulusid. Ekspordi osakaal ERR-i kogu teenuste müügitulust moodustas 14,1%. ERR-i tulud teenuste müügist välisriikidesse olid peamiselt seotud telepildi tootmisega rahvusvahelise haardega spordiüritustest nagu ülekanded Otepää MK-etapi murdmaasuusatamisest ja juunioride murdmaasuusatamisest, Otepää kahevõistluse ja suusahüpete MM võistlusest. Samuti tehti teleülekanDED juunioride kergejõustiku EM võistlustest Tallinnas. ERR tootis rahvusvahelist telepilti ka Eesti jalgpallikoondise kodumängudest EM-valiksarjas ja sõprusmängudest, korvpallikoondise valikmängudest Euroopa madalamas liigas, käsipallikoondise EM-valikmängudest, Eesti-Hispaania tennisenaiskondade kohtumisest FedCupil ja BC Ka-

lev/Cramo VTB liiga kohtumistest. Välisfirmad maksid 2011. aastal ERR-ile tootmisteenuste eest tasu 68,3 tuhat eurot ja EBU-st maajaama teenuse ning teleülekannete lülituste eest 110,3 tuhat eurot. Tehnilistest teenustest osutati 90% EL riikidele.

Programmidest müüs ERR Soome *Yleisradiole* näiteks saateid "Järvi muusika" ja "Pärt Istanbulis" ning *Eurochannel*ile telefilm "Klass. Elu pärast".

Tabel 4.13. Eesti Rahvusringhäälingu müügitulud ja kulud 2010–2011 (tuhat eurot)

	2010	2011	Muutus 2011/2010 +/-%
KOKKU TEENUSTE MÜÜGITULU	2 647,0	2 130,1	-19,5
sh teenuste eksport	610,3	300,0	-50,8
ekspordi osakaal kogu teenuste müügitulust, %	23,1	14,1	-9,0%-punkti
KOKKU KULUD	27 804,8	26 861,9	-3,4
sh tootmis-tehniline kulu	655,9	651,5	-0,7
teenuste hankekulu (import)	2 311,6	1 925,1	-16,7
tööjõukulu osakaal kogukuludest, %	41,2	43,5	2,3%-punkti

Allikas: Eesti Rahvusringhääling; EKI arvutused

Majandusaasta aruande järgi sai Kanal 2 2011. aastal oma toodangu ekspordist müügitulu 254,9 tuhat eurot (2010. aastal 234,4 tuhat €, kasv 8,8%), sellest 67% oli müük EL riikidesse (Leetu, Läti, Rootsi) ja 33% EL välistesse riikidesse (USA, Costa Rica). Kanal 2 andmetel müüdi videomaterjali välismaale väga minimaalses koguses, põhiline eksporditulu saadi reklaamiaja müügist. Kanal 2 ekspordi osakaal kogu müügitulust moodustas 2011. aastal 2,6% ja võrreldes 2010. aastaga see ei muutunud.

TV3 müügitulu maht toodangu ekspordist oli 2011. aastal 474,4 tuhat eurot (2010. aastal 480,5 tuhat eurot, vähenemine 1,3%). Ekspordi müügitulust 92% saadi EL riikidest ja 8% väljastpoolt EL-i. TV3 ekspordi osakaal kogu müügitulust moodustas 2011. aastal 4,7% (2010. aastal 5,1%).

AS Levira sai majandusaasta aruande järgi 2011. aastal oma teenuste ekspordi eest tulu 3,1 mln eurot ja aastaga suurenes see 56%. Riikide lõikes langes suurim osakaal Rootsile – 50% kogu ekspordimahust.

Kõige enam importis ERR 2011. aastal teleprogramme Suurbritanniast ja USA-st. Suurbritanniast (BBC, ITV) osteti filme ja seriaale kokku 498 tundi ning USA-st (HBO, Warner Bros) 248 tundi. ERR teleprogrammide hankesaadete kogumaht oli 2011. aastal (koos kordustega) 4468 tundi ning see moodustas kogu saadetemahust 26%.

ERR-i tele- ja raadioprogrammid vahendasid kergejõustiku ja suusatamise maailmameistrivõistlusi, Eesti jalgpallikoondise valikmänge EM-valiksarjas (sh play-off kohtumisi pääsuks EM-finaalturniirile Iirimaaga), võrkpalli EM-finaalturniiri, kus teist korda osales Eesti meeste koon-dis. Teleülekannetena jõudsid Eesti vaatajateni laskesuusatamise MM ja iluuisutamise EM-

võistlused, kevadhooajal murdmaasuusatamise MK-etapid, Kaia Kanepi kohtumised Wimbledonis ja Pariisis, sõudmise MM, sisekergejõustiku EM, lühirajaujumise EM ja BC Kalev/Cramo mängud VTB korvpalliliigas. Kokku edastas ERR 2011. aastal välismaalt spordiülekandeid 174 tundi.

AS Kanal 2 kolmes kanalis olid 2011. aastal eetris 12 200 tundi saateid ja sarju Ameerika Ühendriikidest, Suurbritanniast, Saksamaalt, Austraaliast, Venemaalt ja Hollandist. AS Kanal 2 hankesaadete osakaal kogusaatemahust moodustas 63%. Välismaise litsentsi järgi toodeti 2011. aastal Kanal 2 järgmisi sarju: "Sõnasõda", „Suur lotokolmapäev“ (osaliselt), „Vali mind!“, „Tantsud tähtedega“ ja „Köögikubjas“¹⁷.

AS TV 3 kaks kanalit näitasid 2011. aastal imporditud filme ja programme kogumahuks 9735 tundi. Kõige enam hangiti programme USA-st, Saksamaalt, Suurbritanniast, Hollandist ja Venemaalt. AS TV 3 hankesaadete osakaal kogu saatemahust moodustas 68%. Välismaise litsentsi alusel tootis TV 3 2011. aastal saatesarju nagu "100 sekundit", "Eesti otsib superstaari", "Sind otsides", "Eestimaa uhkus", "Rahaauk", "Vilde tee", "Auk seinas" ja "Õhtusöök viiele".¹⁸

4.1.4. Ringhäälingu jaamade ärimudelid

Ringhäälingu võib tegevuspõhimõtete ja finantseerimise alusel jagada kaheks: avalik-õiguslikuks- ja eraringhäälinguks.

Avalik-õiguslik ringhääling kuulub riigile ja tema eesmärgiks on vahendada võimalikult laiale vaatajaskonnale avalikkuse ja riigi seisukohast olulisi sündmusi, professionaalseid uudiste- ja kultuurisaateid ning kvaliteetset omatoodangut. Sealjuures peetakse silmas ka neid ühiskonnagruppe, kes jäävad väljapoole peavoolumeedia huvi. Avalik-õiguslikku ringhäälingut finantseeritakse suures osas riigieelarvest (üle 90%) ja tema programmid ning teenused on üle riigi avalikkusele tasuta kättesaadavad.

Eraringhääling kuulub eraomandisse ning tema peamiseks eesmärgiks on kasumi teenimine. Kõikide ringhäälinguorganisatsioonide (omandivormist sõltumata) toimimist mõjutavad oluliselt sellised tegurid nagu auditooriumi suurus ning rahastamise allikad. Nii avalik-õiguslik kui ka eraringhääling konkureerivad sama auditooriumi pärast. Ärilises mõttes on auditooriumi suurus olulisem just eraringhäälingu jaoks, sest sellest sõltuvad otseselt nende (reklaami) tulud. Riigieelarvest rahastatava avalik-õigusliku ringhäälingu jaoks ei oma auditooriumi suurus majandusliku külje pealt sellist tähtsust, sest sellest ei sõltu kanalite sissetulekud. Auditooriumi püütakse haarata pigem mitmekülgse ja kvaliteetse programmiga, mis vastaks publiku spetsiifilisemate huvidega ning riigi poolt seatud laiemate eesmärkidega. Eraringhäälingu tulud kujunevad seevastu peamiselt reklaamimüügist ja nii on võimalikult suur vaatajate-kuulajate arv eraringhäälingule üheks olulisemaks näitajaks. Et auditooriumi reitingud oleksid kõrgemad, tuleb oma programme

¹⁷ Välismaise litsentsi järgi toodetud saated arvestatakse omatoodangu hulka.

¹⁸ *Ibid.*

teha ning edasi müüa selliselt, et auditorium panustaks võimalikult rohkem oma aega kanali jälgimisele. Suurema vaatajas- või kuulajaskonnaga programmid annavad omakorda võimaluse müüa kõrgema hinnaga reklaamiaega. Seega on reiting ringhäälingu populaarsuse näitaja, millest sõltub eraringhäälinguaja tulu, sest selle alusel tehakse talle reklaamipakkumisi.

Tele ja raadioringhäälingu võrdluses on just teleringhääling kui suuremaid ressursse nõudev ettevõtmine tugevamalt seotud finantseerimisega. Ebapiisav rahastamine kärbib oluliselt teleorganisatsioonide võimalusi kvaliteetse programmi väljatoomisel ja see omakorda kahandab kanalite vaatajate arvu. Kui majandussurutis pani eraringhäälingu majandustulemused surve alla langenud reklaamituru tõttu, siis samamoodi vähenes ka avalik-õigusliku ERR riigipoolne finantseerimine. See on sundinud kõiki meediaettevõtteid oma tegevusi tõhustama ja kulusid paremini planeerima.

Kui avalik-õiguslik ERR võistleb erateleringhäälinguga vaatajanumbrite osas, siis reklaamituru jagamisel on erateleringhäälinguajaamad omavahel tihedad konkurendid. Televisiooni vallas on viimastel aastatel aga toimunud suured muutused. Lisandunud on hulga rahvusvahelisi teleettevõtteid, mille tulemusena on konkurents aina tihenunud. Kui varem oli ringhäälinguluba üldse eelduseks, et reklaamiturule ligi pääseda, siis tänu kaabel-, satelliit- ja IPTV kiirele arengule on riigi poolt eratelevisiooni käsutusse antud televisioonisagedused kaotanud oma senise atraktiivsuse. Televaatajateni on võimalik jõuda sagedusi omamata ja senisest odavamalt¹⁹. Olukord on tänaseks jõudnud selleni, et telekanalitel on antud õigus küsida kaabelvioperaatoritelt oma programmide levitamise eest tasu, mida suuremad teleorganisatsioonid AS Kanal 2 ja AS TV 3 oma üleriigiliste vaba juurdepääsuga telekanalite osas praktiseerivad²⁰.

4.1.5. Juhtivad ettevõtted valdkonnas

Erateleringhääling

Eesti erateleringhäälingu valdkonnas tegutses 2011. aastal kokku 48 ettevõtet, neist 9 televisiooniorganisatsiooni (meediateenuse osutajat) ja 39 meediateenuse luba mitte omavat ringhäälinguettevõtet. Kümne kõige suurema televisiooniorganisatsiooni ja juriidilise isiku müügitulu oli 2011. aastal kokku 80 mln eurot, mis moodustas erateleringhäälingu kogutulust 98,6% (tabel 4.14)²¹.

Eratelevisiooniorganisatsioonide müügitulust moodustasid enamiku suuremate programmilevitajate müügitulud. Suurima müügitulu teenis 2011. aastal satelliidi kaudu teleprogramme edastav AS Viasat, kelle tulud satelliitside teenuste osutamise eest ulatusid 2011. aastal 34,32 mln euroni, moodustades sellega erateleringhäälingu TOP 10-st 43%. Suurimad meediateenuste tegevuslubade alusel tegutsevad eratelevisiooniorganisatsioonid olid AS TV3 ja AS Kanal 2, kelle ko-

¹⁹ Televisiooni mure - passiivsest televaatajast on saamas aktiivne internetlane. A.Jõesaar, Delfi 24.05.2012

²⁰ Riigikogu võttis 18.10.2012 vastu vastava Elektroonilise side seaduse muudatuse

²¹ AS Viasat, AS Starman, AS STV, AS Levira, AS Infonet, AS Telset, AS Kanal 2 ja AS TV3 müügitulu on korrigitud vastavalt televisioonivaldkonna osakaalule kogu müügitulust.

gumüügitulud olid 2011. aastal vastavalt 10,15 mln eurot ja 9,90 mln eurot. Võrreldes 2010. aastaga kasvas AS TV3 müügitulu 8,3% ja AS Kanal 2 müügitulu 8,7%.

Tabel 4.14. Eratelevisiooniorganisatsioonide ja ettevõtete TOP 10 müügitulu järgi 2011. aastal (võrdlus 2007. aastaga)

Teleringhäälingu organisatsioon	Müügitulu, tuhat eurot		Töötajate arv		Ringhäälingu valdkonna osakaal kogu ettevõtte tegevusest*
	2007	2011	2007	2011	
1. AS Viasat	22 378,4	34 318,5	31	86	98%
2. AS Starman	8 568,5	12 664,0	103	106	49%
3. AS TV 3	13 996,7	10 154,0	45	64	100%
4. AS Kanal 2	14 201,2	9 903,6	61	60	100%
5. AS STV	5 670,1	6 750,2	121	95	47%
6. AS Levira	3 212,8	3 097,5	22	27	32%
7. AS Infonet	-	1 902,5	-	17	93%
8. AS Telset	614,5	804,4	24	28	57%
9. OÜ Interframe	-	290,7	-	13	100%
10. OÜ LITES LT	280,6	168,2	7	6	100%
KOKKU TOP 10	-	80 053,6	-	502	
Kokku erateleringhäälingu organisatsioonid	48 029,6	81 212,3	614	562	
TOP 10 osakaal, %	98,6	98,6	91,8	89,3	

* Ringhäälingu valdkonnaga otseselt seotud müügitulu osakaal kogu ettevõtte müügitulust, mille alusel on leitud antud tabelis toodud müügitulu ja töötajate arv

Allikas: Äriregister, EKI arvutused

Eraraadioringhääling

Eesti eraraadioringhäälingu valdkonnas tegutses 2011. aastal kokku 40 ettevõtet, neist 16 olid meediateenuste lubadega töötavad raadioringhäälinguettevõtted ning 24 muud ringhäälinguorganisatsiooni. Kümne suurima müügituluga ettevõtte müügitulu oli 2011. aastal kokku 6,8 mln eurot. See moodustas eraraadioringhäälingu kogumüügitulust 93,8% (tabel 4.15). Suurima müügituluga raadioringhäälinguorganisatsioon oli Trio LSL AS, kelle 2011. aasta müügitulu oli 2,8 mln eurot²². Sellele järgnes Mediainvest Holding AS müügituluga 1,2 mln eurot.

²² Koos tütarettevõttega Raadio Elmar

Tabel 4.15. Eraraadioorganisatsioonide ja ettevõtete TOP 10 müügitulu järgi
 2011. aastal (võrdlus 2007. aastaga)

Raadioringhäälingu organisatsioon	Müügitulu, tuhat eurot		Töötajate arv		Ringhäälingu valdkonna osakaal kogu ettevõtte tegevusest*
	2007	2011	2007	2011	
1. AS Trio LSL AS	3 059,7	2 756,1	40	65	100%
2. AS Mediainvest Holding AS	1 463,3	1 162,0	17	19	100%
3. OÜ Gramola OÜ	-	1 107,9	-	52	100%
4. OÜ Raadiotehnika OÜ	-	790,9	-	3	100%
5. OÜ Rahvameedia	-	324,5	-	5	100%
6. OÜ Euro FM	67,6	210,1	9	6	100%
7. OÜ Raadio Kadi	153,3	163,0	8	7	22%
8. AS Taevaraadio	759,0	114,9	50	1	100%
9. OÜ AJAGA SAMMU	215,9	94,9	13	7	100%
10. AS Kuma	89,1	81,3	3	3	4%
KOKKU TOP 10	-	6 805,6	-	168	
Kokku eraraadioringhäälingu organisatsioonid	12 194,3	7 256,4	355	210	
TOP 10 osakaal, %	98,9	93,8	85,4	80,0	

* Ringhäälingu valdkonnaga otseselt seotud müügitulu osakaal kogu ettevõtte müügitulust, mille alusel on leitud antud tabelis toodud müügitulu ja töötajate arv

Allikas: Äriregister, EKI arvutused

4.2. NÕUDLUS

4.2.1. Vaatajate arv, tarbimissagedus, programmide vaadatavus

Vastavalt uuringutele (TNS Emor 2009) puutub Eesti elanik kõigist meedialiikidest ajaliselt enim kokku televisiooni ja raadioga (keskmiselt vastavalt 4t 14 min ja 4t 13 min). Interneti kasutus hõlmab inimese meediapäevast keskmiselt 1t 46 min, edasi tulevad raamatute lugemine (35 min), päevalehtede lugemine (30 min), salvestatud muusika kuulamine (26 min), nädalalehtede lugemine (13 min) ja ajakirjade lugemine (9 min).

Televisioon

Statistikaameti andmetel vaatas Eestis ajavahemikul 2009-2010 igapäevaselt televisioonisaateid 88,8% vähemalt 10-aastastest elanikest (1,06 mln inimest). Suurim oli igapäevaste vaatajate osakaal vanemaealiste hulgas – nii vaatas iga päev televiisorit 95,6% 65-74 aastastest elanikest (121,5 tuhat inimest). Kõige väiksem oli igapäevaste vaatajate osakaal 18-24 aastaste vanusegrupis (77,9%, 110,2 tuhat inimest). Igapäevaseid vaatajaid oli pisut enam mitte-eestlaste hulgas (89,4%, 332,7 tuhat inimest) kui eestlaste seas (88,6%, 725,8 tuhat inimest).

Telesaadetest vaatasid vähemalt 10-aastased elanikud kõige sagedamini uudiseid ning päevasündmuse käsitlevaid saateid (82,8% televiisorit vaadanud inimestest oli vaadanud viimase 12 kuu jooksul; tabel 4.16). Järgnesid mängufilmid, mida jälgis 48,7% televiisorivaatajatest ning teleseriaalid, mida vaatas 31,2% teleauditooriumist. Statistiliselt kõige vähem vaatasid üle 10-aastased televiisorivaatajad lastesaateid (3,9%) ning kultuurisaateid (6,0%).

Tabel 4.16. Telesaadete vaatamine vähemalt 10-aastaste elanike hulgas viimase 12-kuu jooksul 2009–2010

Saate tüüp	Vaatajate arv (tuhat)	Osakaal telerivaatajatest
Vaatajaid kokku	1177,1	-
Uudised, muud päevasündmuse käsitlevad saated	974,6	82,8%
Mängufilmid	573,7	48,7%
Seriaalid, seebiooperid	367,5	31,2%
Muud meelelahutussaadet	328,8	27,9%
Dokumentaalfilmid, tõsielusaated	327,2	27,7%
Spordisaated	228,5	19,4%
Vestlussaadet, intervjuud	148,1	12,6%
Muusikasaated	115,1	9,8%
Kultuurisaated	71,1	6,0%
Lastesaated	45,8	3,9%

Allikas: Statistikaamet

Telekanalitest olid 2011. aastal endiselt kõige suurema auditooriumiga ETV, Kanal 2 ja TV 3. Turu-uuringute AS küsitluse järgi (15-74 aastased elanikud) vaatas neid telekanaleid igapäevaselt ligikaudu pool elanikkonnast. Kõige rohkem oli igapäevaseid vaatajaid Kanal 2-l (52%), järgnesid ETV 50% ja TV 3 46%-ga. Eesti telekanalite vaatamisaja osakaal kogu televiisori (sh videote) vaatamisajast moodustas 2011. aastal keskmiselt 53%. Emor Gallup Media telemöödi-ku-uuringu kohaselt kulutas 4-74-aastastest elanikest kogu telerivaatamise ajast Kanal 2 vaatamisele 16,2% (2010. aastal 17,7%), ETV-le 14,1% (14,5%) ja TV 3 vaatamisele 11,9% (12,8%). Kõige rohkem kogusid 2011. aasta jooksul vaatajaid ETV saated "Pealtnägija" (1,6 mln), "Õnne 13" (1,5 mln) ja Kanal 2 seriaal "Pilvede all" (1,5 mln), keskmiselt vaatas neid saateid 15% teleauditooriumist.

Televisiooni vaadatavus Internetis

Turu-uuringute AS andmetel²³ kasutas interneti kolmveerand 15-74 aasta vanustest elanikest, nendest 84% iga päev. Arvestuslikult on Eestis igapäevasid Interneti kasutajaid ligikaudu 700 tuhat inimest. Interneti kasutajatest ligikaudu pool (49%) on internetis üle kahe tunni, viiendik aga rohkem kui 4 tundi päevas.

Kõik suuremad üleriigilised telekanalid võimaldavad vaadata internetis valikut omasaadetest. Kõige kaugemale on tehnilises arengus jõudnud ERR, kes läks 2011. aastal üle uuele multimeedia formaadile (MP4-H264), mis võimaldab internetis nii otse-eeirit kui saateid tagantjärgi oluliselt parema kvaliteediga vaadata. Tänu uuele formaadile sai võimalikuks avada ERR-i mobiilne keskkond m.err.ee, mille abil tehti kõigile enimlevinud mobiiltelefonidele kättesaadavaks ERR-i programmide otseülekannete ja saadete arhiivi jälgimine. Samas keskkonnas toimub uudiste ning ilmainfo edastamine. Teleprogrammide otse- ja järelvaatamise võimalus mobiilsetes seadmetes on unikaalne võrreldes teiste Eesti erakanalitega ja naaberriikide ringhäälinguorganisatsioonidega.

Turu-uuringute AS uuringu põhjal vaatas 2011. aastal sagedamini kui korra kuus Internetis reaajas televisiooniülekandeid 19% interneti kasutajatest (ligikaudu 130 tuhat inimest). 2011. aasta septembris vaatas ERR programmi internetis 16 000 inimest päevas.²⁴ Tagantjärele vaatas Eesti telekanalite saateid sagedamini kui korra kuus 22% interneti kasutajatest (ligikaudu 152 tuhat inimest).

Raadio

Statistikaameti andmetel kuulas Eestis ajavahemikul 2009-2010 igapäevaselt raadiosaateid 76% vähemalt 10-aastastest elanikest (906,1 tuhat inimest). Kõige suurem oli igapäevaste raadiokuulajate osakaal 65-74 aastaste elanike hulgas – 84% (106,7 tuhat inimest). Kõige väiksem oli igapäevaste raadiokuulajate osakaal 10-17 aastaste vanusegrupis (55,5%, 55,4 tuhat inimest). Eestlased kuulasid mitte-eestlastest rohkem raadiot – igapäevaseid raadiokuulajaid oli eestlastest raadiokuulajate hulgas 77,9% (638,2 tuhat inimest), mitte-eestlaste hulgas 72% (268,0 tuhat inimest).

²³ Eesti elanikkonna meediateemaline arvamusuuring 2011. Turu-uuringute AS, november 2011.

²⁴ Teleilma uued tsüklonid: üldistavaid tähelepanekuid telemaastikult aastal 2011. I. Treufeldt. Eesti Akadeemilise Ajakirjanduse Seltsi aastaraamat 2010/2011.

Kõige sagedamini kuulasid vähemalt 10-aastased elanikud raadiost uudiseid ning päevasündmusi käsitlevaid saateid (76,5% raadiot kuulanud inimestest viimase 12 kuu jooksul; tabel 4.17). Järgnesid muusikasaated, mida oli kuulanud 73,1% radioauditooriumist. Kõige vähem oli 10-aastaseid ja vanemaid kuulajaid ususaadetel (1,6%), aga ka kultuurisaadetel ja raadioteatril (7,0%).

Tabel 4.17. Raadiosaadete kuulamine vähemalt 10-aastaste elanike hulgas viimase 12 kuu jooksul 2009–2010

Saate tüüp	Kuulajate arv (tuhat)	Osakaal raadiokuulajatest
Raadiokuulajaid kokku	1124,9	-
Uudised, päevasündmusi käsitlevad saated	861,0	76,5%
Muusikasaated	821,7	73,1%
Vestlussaated, intervjuud	221,5	19,7%
Probleemsaated	208,5	18,5%
Muud meelelahutussaadet	203,5	18,1%
Spordisaated	102,9	9,2%
Kultuurisaated, raadioteater	78,5	7,0%
Ususaated	17,7	1,6%

Allikas: Statistikaamet

2011. aastal olid kõige kuulatavamad raadiojaamad Elmar, Sky Plus, Vikerraadio ja Star FM. Turu-uuringute AS küsitluse järgi (15-74 aastased elanikud) olid Raadio Elmarit ja Sky Plussi kuulanud 38%, Vikerraadiot 36% ja Star FM-i 33% elanikest. Igapäevaseid kuulajaid oli kõige enam Vikerraadio kuulajate hulgas: 45%²⁵. Suurima kuulajaskonnaga saated olid Vikerraadios "Vikerhommik", "Rahva teenrid", "Mnemoturniir", "Uudis+" ja "Müstiline Venemaa". Teine tihedama kuulajaskonnaga raadiokanal oli venekeelne Raadio 4, mida kuulas igapäevaselt 43% selle kanali kuulajatest. Edasi järgnesid Raadio Elmar, mida kuulas igapäevaselt 39% kanali jälgijatest, Sky Pluss (37%) ja Star FM-i (27%).

Ühiskonna- ja poliitikasaadete ning uudiste puhul eelistati selgelt Vikerraadiot – 30% eestikeelsete jaamade kuulajatest. Uudiste vahendajana jäi teisele kohale Raadio Elmar, mida eelistas 17% eestikeelsete raadiojaamade kuulajatest. Hommikuprogrammidest oli kõige suurem kuulajate osakaal Sky Plusil (22%), kuid sellele järgnes tihedalt Vikerraadio (21%). Muusikat eelistasid raadiokuulajad kõige enam kuulata Raadio Elmarist (26%) ja Sky Plusist (18%). Need raadiojaamad olid ka enam levinud taustajaamadena muude tegevuste kõrval. Venekeelse raadiokuulaja jaoks oli kõigis kategooriates (ühiskonna- ja poliitikasaated, uudised, hommikuprogramm, muusika) eelistatuim Raadio 4.

²⁵ TNS Emori raadiopäeviku andmetel oli 2011. aastal Vikerraadio kuulajaskond keskmiselt 349 tuhat inimest nädalas

Kõik eetris olevad raadiojaamad võimaldavad oma programme kuulata interneti vahendusel. Turu-uuringute AS andmetel²⁶ kuulas internetis reaalsajas raadiosaateid ligi pool (49%) interneti kasutajatest, neist 37% tegi seda vähemalt kord nädalas või sagedamini.

4.2.2. Avaliku sektori huvid

Avalik-õigusliku meedia eesmärk on jõuda kõigi ühiskonna liikmeteni ja võimaldada ühiskonna liikmetel oma arvamuste ja ideede jagamist ning väljendamist. Avalik õiguslikus ringhäälingus loodud sisu peab olema kättesaadav sõltumata ajast ja kohast, seda ei tohi piirata kiiresti arenevad tehnoloogilised lahendused. Selleks kasutab avalik õiguslik ringhääling mitmeid informatsiooni ja programmide edastamise viise.

Avaliku sektori ootuseks on, et avalik õigusliku ringhäälingu tegijad oleksid usaldusväärsed ning programmid täielikult erapooletud ja sõltumatud poliitilistest, kommertslikest ja teistest mõjutustest, et eetrisse antavad saated oleksid žanriliselt võimalikult mitmekülgsed ja eri vaatepunkte jagavad ning annaksid sõnaõiguse mitmekesistele omavahel konkureerivatele vaadetele. Turu-uuringute AS uuringutulemuste põhjal usaldab Eesti Rahvusringhäälingut 77% 15-74 aastastest elanikest (eraringhäälingut usaldab 61%)²⁷. Avalik õiguslik ringhääling loob auditooriumile võimaluse saada osa ja osaleda ise aktiivselt ühiskondlikus elus, millega aitab kaasa ühiskonna paremale konsolideerumisele.

Kuigi avalik-õigusliku ringhäälingu roll ei ole aja jooksul oluliselt muutunud, on viimaste aastate jooksul meedia tarbimise trendid just noorema generatsiooni hulgas kiiresti vaheldunud. Üleüldine informatsiooni paljus, selle edastamise kiirus ning kättesaadavuse laienemine eelkõige interneti kaudu on seadnud uusi nõudeid rahvusringhäälingu meediateenuste vormistusele. Ajaga kaasaskäiv meediateenus peaks seetõttu olema lühem, kiirem, rikkalikum ja mitmekihiline, et kõita auditooriumi ning eriti noori.

Avalik-õiguslikul ringhäälingul on suur vastutus ühiskondliku mälu säilitamisel. ERR salvestab ja säilitab kõik Eesti jaoks kultuuriliselt ja ajalooliselt olulised saated ja teeb need avalikkusele kättesaadavaks, andes sellega oma olulise panuse Eesti ajaloo- ja kultuuripärandi jäädvustamisele.

²⁶ Eesti elanikkonna meediateemaline arvamusuuring 2011. Turu-uuringute AS, november 2011.

²⁷ *Ibid.*

4.3. ORGANISATSIOON JA POLIITIKA

4.3.1. Finantseerimine ja riiklikud toetusmeetmed

ERR saab oma põhilise tulu riigieelarvest. 2011. aastal oli riigi toetus ERR-le 25 mln eurot, mis oli 2,3% enam kui 2010. aastal (tabel 4.18). Riigieelarvest eraldatud tuludest jäid toetused tegevuskuludeks samaks, kuid kasvasid sihtfinantseeringud põhivara soetuseks. Suuruselt järgmine tulugrupp on ERR-l teenuste müügist saadud tulud, mis vähenesid 2011. aastal ligi 20% 2,6 mln eurolt 2,1 mln euroni. Teenuste müügitulu suhteliselt järsk langus oli enim mõjutatud eksporditulu vähenemisest poole võrra ja koostööprojektidest saadavate tulude vähenemisest. ERR-i muude tulude maht oli 2011. aastal 1,2 mln eurot (-6,8%). Muudest tuludest moodustasid suurima osa sihtfinantseeringuid mitmesuguste projektide ja erinevate saadete tootmise katteks, kokku 887,4 tuhat eurot (-19,7%). Suurimad projektitoetuse finantseerijad 2011. aastal olid Kultuuriministeerium (337,7 tuhat eurot), Integratsiooni ja Migratsiooni SA Meie Inimesed (84,9 tuhat eurot), Riigi Infosüsteemide Arenduskeskus (56,9 tuhat eurot) ja Tallinn 2011 SA (56,4 tuhat eurot). Olulisematest teleprojektidest finantseeris Eesti Kergejõustiku Liit kergejõustiku juunioride EM rahvusvahelise telepildi tootmist (46,8 tuhat eurot), Eesti Kirikute Nõukogu saate Ajalik ja Ajatu tootmist (37,1 tuhat eurot), SA Archimedes Teadusmeedia projekti (36,9 tuhat eurot), Keskkonnainvesteeringute Keskus saate Osoon tootmist (32 tuhat eurot) ning Eesti Suusaliit suusatamise MK-etappide ülekandeid (32 tuhat eurot). Raadioprojektidest toetas Haridus ja Teadusministeerium Raadio 4 haridussaateid (12,9 tuhat eurot), Integratsiooni ja Migratsiooni SA Raadio 4 saadet Ühine kodu (12,9 tuhat eurot) ning Eesti Kirikute Nõukogu Vikerraadio saadet Kirikuelu (11,5 tuhat eurot). Kultuuriministeeriumi ning Integratsiooni ja Migratsiooni SA poolt eraldati 2011. aastal projektitoetusi veel venekeelsele portaali rus.err.ee (114,3 tuhat eurot) ja Kultuuriministeerium toetas ingliskeelset portaali news.err.ee (95,9 tuhat eurot).

Kui ERR muude tulude kogumaht aastaga vähenes, siis sellese tulugruppi kuuluv sihtfinantseerimine põhivara soetuseks suurenes üle 6 korra (48,6 tuhandelt eurolt 304,7 tuhande euroni). Põhiliseks rahastajaks oli Riigi Infosüsteemide Arenduskeskus (279,1 tuhat eurot), kes finantseeris ERR arhiiviportaali (Digihoodla) I etapi väljatöötamist ja sellele ID-kaardi põhise ligipääsu loomist ning ERR ühtse veebikeskkonna loomist ja riigi infosüsteemiga ühildamist.

Tabel 4.18. Eesti Rahvusringhäälingu finantseerimine 2007 ja 2010-2011 (eurot)

	2007	2010	2011	Muutus 2011/2010 +/-%
KOKKU TULU	29 549 921	28 367 378	28 314 950	-0,2
sh tulu riigieelarvest	27 480 999	24 426 595	24 979 294	2,3
tulu teenuste müügist	1 746 002	2 647 001	2 130 133	-19,5
muu tulu	322 920	1 293 782	1 205 523	-6,8

Allikad: Eesti Rahvusringhääling; EKI arvutus

Riik on eraringhäälingut toetanud mõnede konkreetsete projektide ja saadete toetamiseks. Näiteks on toetanud Maanteeamet Kanal 2 saate Roolivõim tootmist, Integratsiooni- ja Migratsiooni Sihtasutus "Ida-Virumaa uudiseid" ja saadet "Erinevus rikastab" ning Tallinna Tehnikaülikool saadet "Meie inimesed" TV 3-s. Trio raadiojaamad on saanud finantseeringuid Maanteeametist, Põllumajandusministeeriumist, Töötukassast, Eesti Loots AS, Koostöökogult ja Tartu Ülikoolilt.

4.3.2. Organiseeritus

Regulaarne raadioringhääling sai Eestis alguse 18. detsembril 1926. aastal, kui alustas tööd Kopli raadiojaam. 1932. aastal astus Eesti Rahvusvahelise Ringhäälingute Liidu (UIR) liikmeks. 1993. aastal said Eesti Raadio ja Eesti Televisioon Euroopa Ringhäälingute Liidu (*European Broadcastings Union*) liikmeteks.

Eesti eraringhäälinguorganisatsioon esindab 1992. aastal asutatud valitsusväline mittetulundusühing Eesti Ringhäälingute Liit (ERL). Algselt ainult raadioringhäälinguettevõtteid hõlmanud organisatsioon reorganiseeriti 1994. aastal, kui lisandusid televisiooniettevõtted. ERL-il on käesoleval ajal 17 liiget, neist 13 raadioorganisatsiooni, 3 televisiooniorganisatsiooni ja üks videotootja. ERL edendab rahvuslikku ringhäälingukultuuri, esindab televisiooni- ja raadioorganisatsioonide huve, korraldab erialakoolitusi ning osaleb seadusloome protsessis, olles esindatud enamikes ringhäälinguala poliitikaid ja seaduseelnõusid väljatöötavates töörühmades. ERL-il on raamleping Eesti Autorite Ühinguga, Eesti Fonogrammi tootjate Ühinguga ja Eesti Esitajate Liiduga teoste kasutamise kohta ringhäälingujaamades, samuti osaleb ta Eesti Ringhäälingumuuseumi tegevuses.

4.3.3. Seosed teiste tegevusvaldkondade ja loomemajanduse sektoritega

Tehnoloogiliselt on tele- ja raadioringhääling enim seotud infotehnoloogia ning kommunikatsiooniga. Kaasajal segunevad telekommunikatsiooni, infotehnoloogia ning ringhäälingu tehnoloogiad üha enam ning piirid eri valdkondade vahel hägustuvad. Heaks näiteks on arvutite ja nutitelefonide kasvav kasutamine televiisorina ning võimalus kasutada televiisorit interneti lehitsejana. Tele ja raadioringhäälingu seoseid erinevate majandusharude- ja tegevusaladega on kujutatud joonisel 4.7. Kogu ringhäälingu programmide tootmine on seotud infotehnoloogia ja selle rakendustega. Ringhäälinguprogrammide edastamine toimub telekommunikatsiooni ettevõtete kaudu, mille pakutavad teenused võimaldavad klientidel vaadata televisioonisaateid ja kuulata raadiot nii eetri, kaabel-TV, satelliit-TV kui interneti kaudu (joonis 4.8). Levinud on (Rahvus)ringhäälingu audiovisuaalse arhiivimaterjalide kasutamine erinevate salvestiste tootmisel. Ringhäälingu tegevus on mitmekülgsest seotud väliskaubandusega. Televisiooniorganisatsioonid ostavad suure osa oma programmidest ja ülekannetest sisse välismaalt. Eestist omakorda osutatakse meediateenuseid mujale riikidesse (nt AS Levira teleprogrammide väljastus ja ülekannete

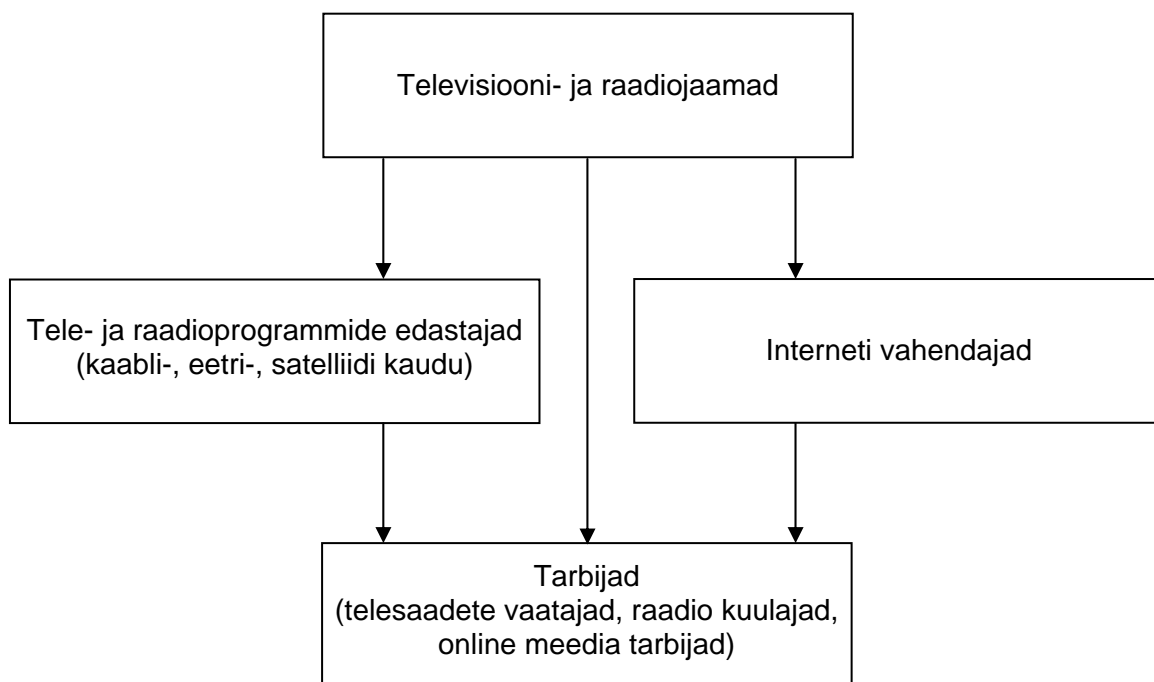
tootmine). Kuna Eestis ei valmistata ringhäälinguprogrammide tootmiseks, edastamiseks ja vastuvõtmiseks vajalikku aparatuuri, toimub nendegi hankimine välismaalt importimise teel. Ringhääling on seotud ka siseriikliku kaubandusega, suures osas kaubandusliku reklaamiga ja vähe-maal määral teenuste ja salvestiste müügiga.

Loomemajanduse valdkondadest on tele- ja raadioringhäälingul tihedamad seosed filmi ja video, reklaami, muusika ning etenduskunste alavaldkondadega (joonis 4.9). Ringhäälingul on oluline roll rahvuskultuuri säilitamisel ja edastamisel ning suur osa kodumaistest filmidest, muusikast ning etenduskunstidest jõuab laiema sihtrühmani just tele- ja raadioringhäälingu kaudu. Lisaks muusikakultuuri vahendamisele, leiab heliloojate looming ringhäälingu valdkonnas kasutamist ka saadete ja programmide helikujundustes. Teleringhääling kui visuaalse väljundiga meedia on tihedalt seotud ka disaini ja kunstivaldkonnaga, kasutades aktiivselt disaini ning kunstiloomingut oma toodangu valmistamisel, stuudiokujundustes, graafikas jm.

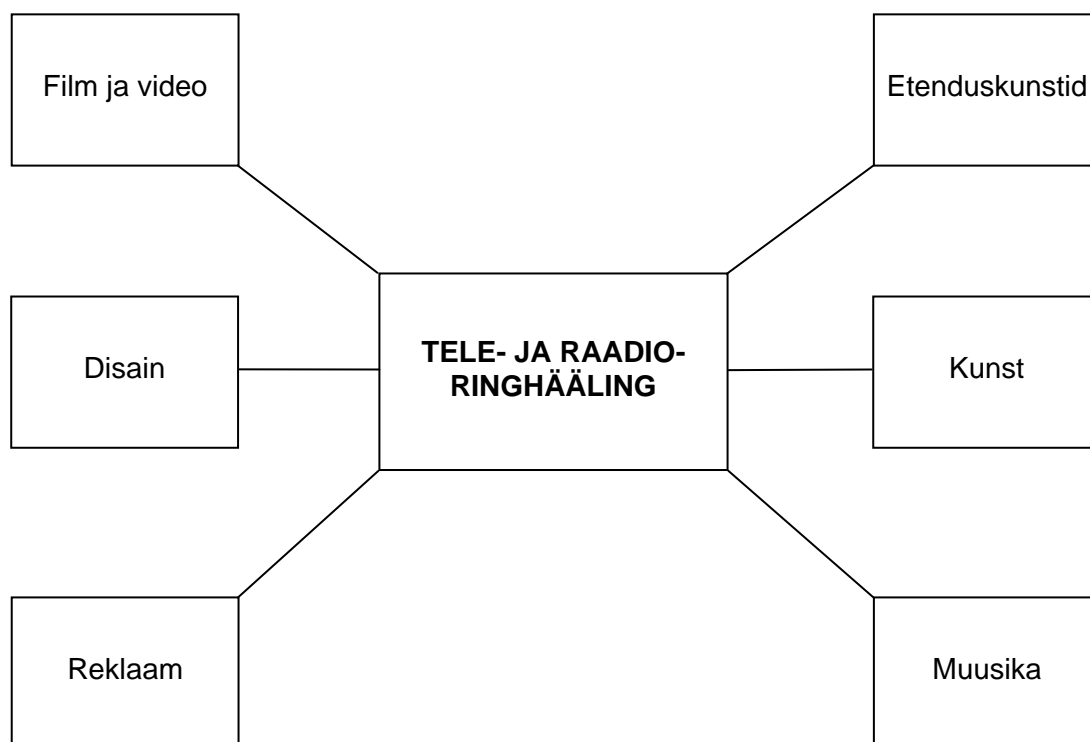
Joonis 4.7. Tele- ja raadioringhäälingu seosed teiste majandusharude ja tegevusaladega

Joonis 4.8. Tele- ja raadioringhäälinguvaldkonna toimimise skeem

Joonis 4.9. Tele- ja raadioringhäälingu seosed teiste loomemajanduse sektoritega

4.4. HARIDUS

Eesti kõrghariduse- ja kutseõppeasutustes lõpetas 2011/2012 õppeaastal audiovisuaalse ja muu meedia õppekavaga eriala 285 inimest, neist 178 lõpetas kõrgharidust andva õppeasutuse ja 107 kutseõppeasutuse (tabel 4.19).²⁸ Üle kahe kolmandiku kõrghariduse saanutest sai diplomi kas Tartu või Tallinna Ülikoolist; kutseõppeasutuste lõpetajatest sai üle poole audiovisuaalse ja muu meediaga seotud hariduse Tallinna Polütehnikumist.

Tabel 4.19. Audiovisuaalse ja muu meedia valdkonna Eesti kõrghariduse- ja kutseõppeasutustes diplomiga lõpetanud inimeste arv 2007/2008–2011/2012

Õppeasutuse nimi	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
KOKKU KÕIK ÕPPEASUTUSED	207	188	204	294	285
KOKKU KÕRGHARIDUSE ÕPPEASUTUSED	126	154	126	206	178
Tartu Ülikool	54	63	61	89	74
Tallinna Ülikool	37	44	31	82	61
Eesti Kunstiakadeemia	14	31	17	19	17
Arvutikolledz	12	-	-	-	-
Tartu Kõrgem Kunstikool	9	16	17	16	26
KOKKU KUTSEÕPPEASUTUSED	81	34	78	88	107
Tallinna Polütehnikum	60	13	42	30	59
Informaatika- ja Arvutus- tehnika Kool	13	7	7	1	-
Tartu Kutsehariduskeskus	-	-	-	8	13
Narva Kutseõppekeskus	7	13	26	46	34
G. Otsa nim. Tallinna Muusikakool	1	1	3	3	1

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium; Tartu Ülikool

Tartu Ülikoolis koolitatakse ajakirjanduse ja kommunikatsiooni erialal laiapõhjalisi meedia spetsialiste nii bakalaureuse kui magistri tasemel. Tallinna Ülikooli Balti Filmi- ja Meediakoolis õpetatakse käesoleval aja bakalaureuse tasemel meedia (TV/audiovisuaalne meedia) eriala ning bakalaureuse ja magistri tasemel ristmeedia tootmise eriala. Eesti Kunstiakadeemias kuulub audiovisuaalse ja muu meedia õppekavadesse fotograafia (bakalaureus), animatsioon (bakalaureus ja magister) ning stsenograafia (bakalaureus ja magister). Tartu Kõrgem Kunstikool valmistab ette meedia- ja reklaamikunstnikke ning fotograafe. Kutseõppeasutustest annab Tallinna Polütehnikum audiovisuaalse ja muu meedia valdkonna suunal teadmisi fotograafia ja trükitehnoloogia erialadel, Narva Kutseõppekeskus ning Tartu Kutsehariduskeskus multimeediumi erialal ja Georg Otsa nim Tallinna Muusikakoolis helindaja erialal.

²⁸ Kõrgema hariduse saanute hulka on arvatud Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni eriala lõpetajad kui ringhäälingu valdkonnas laialdaselt rakendust leidvad inimesed. Samas ei kuulu ajakirjanduse ja kommunikatsiooni eriala rahvusvahelise õppekavade liigituse (ISCED 97) järgi audiovisuaalse ja muu meedia õppekava rühma

4.5. TUGEVUSED, NÕRKUSED, ARENGUVÕIMALUSED JA OHUD

Tugevused

- Ühtse avalik-õigusliku tele- ja raadioorganisatsiooni ERR-i kui Eesti ühiskonna siduja, mõjutaja ning avaliku huvi kaitsja olemasolu
- Eraringhäälingu ja riigi koostöö paranemine
- Ringhäälinguprogrammide mitmekesisus; ERR-i ja eraringhäälingu programmide eristumine
- Internetilahenduste kiire areng ringhäälingu valdkonnas
- Väliskapitali esindatus eraringhäälingus

Nõrkused

- Turu väiksus, tegijate vähesus
- Autoriõiguste jalgujäämine tänapäeva nõuetele
- Televisiooniprogrammide edastamise tehniline kvaliteet ei ole teinud arenguhüpet (puudub Eesti telekanalite HD kvaliteedis laia vastuvõttu võimaldav levi)
- Täielikku üleminekut digitaaltelevisioonile pole toimunud (kaabel tv)

Arenguvõimalused

- Programmide ja saadete kättesaadavus uute meediatehnoloogiate kaudu
- Audiovisuaalse pärandi paremini kättesaadavaks tegemine
- Ringhäälingu tehnoloogia areng
- Professionaalse meediahariduse andmine Eestis
- Järelevalve tõhustamine turul tegutsevate ettevõtete üle (välismaiste meediateenuste lubadega ettevõtted)

Ohud

- ERR-i sõltuvus riigieelarve toetusest
- Eraringhäälingu sõltuvus reklaamituru arengutest
- Reklaamikanalite hajumine arvukate telekanalite, interneti ja sotsiaalvõrgustike vahel;
- Informatsiooni ja selle allikate paljusus sunnib meediat orienteeruma enam meelelahutuslikkusele, mis toob kaasa sisu ühetaolisuse
- Erateleringhäälingu ettevõtete soov majanduslike huvide nimel vabalevist lahkuda

4.6. ARENGUPROGNOOS LÄHIMAKS 3–5 AASTAKS

Konkurents interneti kanalitega süveneb ja see sunnib ringhäälinguettevõtteid (mediateenuste osutajaid) arendama oma interneti väljundeid. Telesaateid vaadatakse juba täna peale televiisori arvutist, nutitefonist ja tahvelarvutist. Traditsiooniliste ringhäälinguettevõtete kõrvale on teleuudiste tootjatena juba tekkimas teisigi meediaettevõtteid nagu Delfi ja Postimees. Seoses nutitelefoni ja tahvelarvutite massilisele levimisele suureneb tulevikus nende kasutamine teleprogrammide jälgimiseks veelgi. Et vastata auditooriumi uutele nõudmistele on tähtis, et hakatakse pakkuma nutitelefoni ja tahvelarvutitele nende kasutusviisist ja võimalustest lähtuvat sisu. Ka raadio puhul, mida kuulatakse arvuti või nutitelefoni, lisandub traditsioonilisele raadiosaatele visuaalset lisainformatsiooni. Tõenäoliselt hakkab juba lähiaastatel aset leidma muutus, mille kohaselt ei tooda eraldi toimetused tele-, raadio- ja *online* uudiseid, vaid uudiste tootmine viiakse sõltuvusse vastuvõetava seadme ekraani suurusest – nutitelefoni, tahvelarvutite ja suurtele teleekraanidele igapäevasele oma, sobiliku struktuuri ja visuaaliga uudistesaadetele. Tehnilise progressi tulemusena väheneb järjest ringhäälingu programmi tähtsus – meediatarbija ei sõltu enam saadete ajakavast, vaid võib ise valida aja ja koha programmi tarbimiseks (kas helis, pildis või kirjas). Infoallikate arvu, info mahtude ja selle levimise kiiruse kasvades peavad ringhäälinguettevõtted aina enam pingutama selle nimel, et enda tarbijaskonda säilitada ning selle ülesande täitmiseks tuleb arendada ristmeediat, samuti integreerida oma tegevus sotsiaalvõrgustiku väljunditega. Kasvava meelelahutuslikkuse kõrval on ERR-i rolliks varasemast veelgi enam panustada avaliku infovälja tasakaalustamisele.

Lähiaastate tehnilise arengu seisukohalt on üheks kõige olulisemaks eesmärgiks HD telepildi edastamine ja selleks on telekanalid viimastel aastatel hakanud ettevalmistusi tegema (ERR on soetanud HD tehnikaga ülekandebussi, pidevalt uuendatakse stuudio-, ülekande- ja väljastusseadmeid). ERR arengukava kohaselt plaanitakse ühte paralleelset HD kvaliteedis teleprogrammi hakata eetrisse andma 2014. aastal²⁹.

#

²⁹ Eesti Rahvusringhäälingu arengukava 2014-2017

4.7. EKSPERDID JA ÜMARLAUD

Avaldame tänu töö valmimisele kaasa aidanud ekspertidele. Valdkonna töö on läbi arutatud 12. märtsil.

Nimi	Organisatsioon, ettevõte	Osalemine ümarlaual
Hanno Tomberg	Eesti Rahvusringhääling	✓
Andres Jõesaar	Eesti Rahvusringhääling	✓
Joel Sarv	Eesti Rahvusringhääling	
Ester Urbala	Eesti Rahvusringhääling	
Urmas Oru	AS Kanal 2	✓
Priit Leito	AS TV3, AS Mediainvest Holding	
Toomas Tombu	AS TV3	
Mart Ummelas	SA Tallinna Televisioon	
Toomas Vara	Eesti Ringhäälingute Liit	
Priit Jõgi	AS Trio LSL	✓
Ilmar Kompus	AS Taeva raadio	✓
Uno Karbus	AS Levira	
Anne Tuisk	Tehnilise Järelevalve Amet	
EKI partneritest osalesid:		
Peeter Sookruus	Kultuuriministeerium	
Jorma Sarv	Kultuuriministeerium	✓
Riina Valvere	Kultuuriministeerium	
Tõnu Nirk	Majanduse ja Kommunikatsiooniministeerium	✓
Mart Reinhold	Haridus- ja Teadusministeerium	
EKI töögrupist osalesid:		
Elmar Orro	Eesti Konjunktuuriinstituut	✓
Marje Josing	Eesti Konjunktuuriinstituut	✓
Triin Vahi	Eesti Konjunktuuriinstituut	✓

Telinghäälingu valdkonna juriidiliste isikute nimistu
(välja arvatud televisiooniteenuse tegevusluba omavad organisatsioonid,
seisuga 31.12.2011)

OÜ Aljans KTV
OÜ BSP Distribution
OÜ CRTV Kärkla
OÜ DJUK
OÜ Eleks Telefon
AS Elion Ettevõtted
OÜ Esimees
TÜ Evisat
AS Infonet
Inseneriteenuste Tulundusühistu Inteko
OÜ Interframe
OÜ Intet Side
OÜ Kairon Grupp
OÜ KIVRON
OÜ K-METALL
OÜ Lassonia LKV
AS Levira
MTÜ LIFE-TV
OÜ Lites LT
OÜ Norvik
OÜ OMA MajaNet
MTÜ Paldiski Media Liit
OÜ Sindi Telekom
AS Starman
AS STV
OÜ Streamlink
OÜ Svitotš
OÜ Talvakas
OÜ Telestar
AS Telset
OÜ Tevakaabel
OÜ TT Networks
OÜ TVPlus
OÜ TV Süsteemid Grupp
OÜ UFOnet
AS Viasat
MTÜ Võhma Ekraan
OÜ Wide Media
OÜ Ööloom

Raadioringhäälingu valdkonna juriidiliste isikute nimistu
(välja arvatud raadioteenuse tegevusluba omavad organisatsioonid,
seisuga 31.12.2011)

MTÜ Eesti Pereraadio Ühing
OÜ First Light
AS First Media Holding
OÜ Front Net
OÜ Gigabeat Studios
OÜ Goldenclub Records
OÜ Goodlife
OÜ Gramola
MTÜ Haapsalu Pereraadio Ühing
OÜ Head Uudised
MTÜ Ilmaparandaja
OÜ Jazzstudio
MTÜ Kuressaare Pereraadio
OÜ Läki-läki
OÜ MKS Grupp
MTÜ Paldiski Raadio Liit
OÜ Raadio 1
OÜ Raadioreklaami
OÜ Raadiotehnika
OÜ Rahvameedia
MTÜ Rakvere Pereraadio
OÜ Rüiju
OÜ Sillamäe Raadiovõrk
MTÜ Tallinna Pereraadio Ühing

Telesaateid tootvad ettevõtted, kes EMTAK 2008 alusel kuuluvad
filmi-video valdkonda

OÜ AA Visioon Studio
OÜ AD Oculos Film
OÜ Afrovisioon
OÜ Allfilm
OÜ Alpi Film
OÜ AV Media Partners
OÜ Balti Video
OÜ Catapult Films
OÜ Dark Lite
OÜ Downtown Pictures
OÜ Duubel 3
OÜ Eetriveski
OÜ Estfilm Production
OÜ Farfalle
OÜ Filmimees
OÜ Flagship Media Events
OÜ Flame Grupp
OÜ Free Studio
OÜ Full Frontal
OÜ Gordon Grupp
OÜ Haridusmeedia
OÜ Icoon
OÜ Infoservice
OÜ Kassikuld
OÜ Lõunameedia
OÜ Maurum
OÜ MTM Production
OÜ Osakond
OÜ PK-Meedia
OÜ Producer
OÜ Red Hot Produksioon
OÜ Reede
OÜ Revolver Film
OÜ Rooli Võim
OÜ Rühm Pluss Null
OÜ Teabe Instituut
OÜ Telekanal STV
OÜ Teletootmise
OÜ Umberto&Co
OÜ Vesilind
OÜ Videoexpert